

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

191. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1933. évi augusztus 24

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A mócok fája

A mócok problémája körülbelül az impériumváltás óta kísért. Egyszerű probléma, fájdalmas probléma a mőckérdés: százmillió értékű erdőt munkálnak és nincsen mit enniük a mőcoknak. Akárcsak az aranyvájároknak, akik kincseket hoznak fel a mélyből, hogy koplalhasanak a felszínen. Vagy a szénbányászoknak, akiknek élete feketébb, mint a fekete gyémánt egész kietlen, reménytelen birodalma.

Enni nem adnak ugyan a mőcoknak, de annál több malasztal látják el őket. Ahány elfogult, sovíniszta rajongó, ahány politikai iparlovag, ahány kalandor, az mind a mőcok lassu éhhalálára apellál. Szabadon lehet őket izgatni, félrevezetni, becsapni, kihasználni. Így aztán előállott az a helyzet, hogy noha ők a legnyomorultabb senkik — már a dománás nemzeti tagjai közül — ebben az országban, mégis vagyont és karriert juttatnak a szédelőgöcknek.

Amíg ők maguk éhenhalnak, mások degeszre hiznak a bőrukön.

Nem lehet csodálkozni ilyen körülmények között azon, hogy az állapotok elfajulnak, pszichózis keletkezik, amely legutóbb, a szerencsétlen és ugyancsak minden felelősség nélküli Tischler Mór személyében, már áldozatot is követelt. A mőckérdés körüli szenvedélyek annyira felajzoltak, annyira elvadultak, hogy még remélni sem lehet Tischler gyilkosának megbüntetését. Az ügyvédség már szabadlábra is helyezte a merénylőt azáltal, hogy egészségi állapota megrendült. Noha a gyilkosnak eszé ágában sem volt megkérdezni Tischlertől, hogy tisztelt uram, ha én önt most agyonlövöm, nem fog-e az egészségi állapota megrendülni?

Jelentések szerint a hivatalos körök most ténylegnyi darabot le akarnak csapolni a mőcszenvedés végtelen mocsarából. Az aradi kereskedők ajánlatot tettek a CAPS nevű kereskedelmisített állami faüzemnek arra, hogy a mőc erdővágásból átvesszenek 20 ezer köbméter fát.

Nem nagy segítség. De mégis jelenthetne valamit. Azonban a jelentés azt is hírül adja, hogy a 20 ezer köbmétert nem fizetik a veszkődő román parasztoknak készpénzben, hanem az árunak csak egy részét kapják meg csengő fizetségben, más részét viszont vételi bonokban egyenlítik ki. Azaz a mőcoknak joguk lesz „beszerzési áron” vásárolniok.

Keveseljük a 20 ezer köbmétert is, ámbár az aradi kereskedők nyilvánvalólag teljesítőképességük határáig mentek el ezzel a tétellel. De azért keveseljük, mert nem egy város kereskedőinek, hanem a kormánynak kellene közbelépni egyetemes megoldásokkal a mőcok ügyében.

A 20 ezer köbméter csak egy falat. Holnap az éhség még jobban fog érződni.

S az elkeseredés még nagyobb lesz. Mert a vételi bonok rengeteg gyanúsításra, elégedetlenségre, felháborodásra adnak majd alkalmat. Még ha a legtisztességesebb körülmények között, valóban beszerzési áron szolgálják is ki a mőcokat, mégsem lesznek a félreértések elkerülhetők.

Nem bonok kellenek tehát, hanem készpénz.

Még akkor is, ha ez áldozatokat követel.

Nagy rákfene a társadalom testén a mőckérdés. S ezért eleve fel kell hívunk, nekünk, kisebbségi lapnak, az illetékesek figyelmét arra, hogy tessék vigyázni!

Ma még csak szociális és emberbaráti probléma az egész. Holnap már lánggal égő veszedelem lehet.

A kormány háromszáz lejt akar fizetni a 75 kilós búzáért

Madgearu és Auboin nyilatkozat-párba a transzfermoratórium körül
Victor Slăvescu megtagadja a pártok közös állásfoglalását
A kormány „mozdulatlan” a numerusz klauzusz mozgalommal szemben

Bukarest, augusztus 23.

Megírtuk már, hogy a buza árának rohamos esése következtében a kormány elszánta magát a gabonaértékesítési terv alkalmazására. Irimescu gabonakormánybiztos állítólag már ki is adta az első vásárlási utasításokat.

Brailai gabonacégek információi szerint a kormány a pagononkénti 30 ezer lejes árat akarja fenntartani.

75 kilós búzáért, 5 százaléknál idegen anyaggal. A búzát a kormány a feladóállomáson veszi át, a vasúti szállítás költsége már a

kincstár terhére. Ezzel a kormány azt akarja elérni, hogy a termelők az ország minden részén legalább 30 ezer lejt kapjanak a búzáért. Finomabb minőségű búzáért az ár még magasabb lenne.

A brailai piacon a kormány intervenciója a vevők részéről tartózkodást idézett elő. Exportbúzáért amúgy sem lehet vásárolni, mert a belföldi ár közel 15 ezer lejjel magasabb, mint a külföldi paritás.

A kormány és a Jelzáloghitelintézet között egyébként hétfőre létrejött az egyezség, amelyet Madgearu pénzügyminiszter és Roger,

az intézet kormányzója titítottak nyélbe. Az egyezség értelmében a Jelzálog vissza fogja szolgáltatni a kincstár 900 millió lejes betétjét.

Az új egyezményt néhány napon belül nyilvánosságra hozzák.

A transzfermoratórium körül még mindig zajlanak a hullámvérsek. Tegnap lekötötték Abuoinnak, a Nemzeti Bank szakértőjének elítélő nyilatkozatát a moratóriummal kapcsolatban. Madgearu pénzügyminiszter az „Agence financière et économique” útján válaszol Auboinnak, a következőket mondva:

Madgearu védekezik

1. A transzfer felfüggesztésére vonatkozó intézkedés nagy feltűnést keltett a külföldön. A hitelezők nem jogosultak arra, hogy a román kormánynak szemére hányják, miért nem várta meg a szeptemberi tárgyalásokat és miért hozott egyoldalú határozatot.

A minisztertanácshoz intézett jelentésben foglalt, a devizaforgalomra és a kereskedelmi mérlegre vonatkozó adatok bizonyítják, hogy minden késedelmeskedés lehetetlen volt. A párisi konferencia időpontját ezért szűgeztük le augusztus 15-re és az értekezletnek a hitelezők kérésére történt szeptember 5-re való eltolása feltétlen szükségessé tette a transzfer felfüggesztését. Jóhiszeműségünket ez intézkedésünkkel kapcsolatban kétségbevonhatatlan adatokkal igazoljuk majd a párisi konferencián.

2. A pénzügyminiszteri jelentés utolsó mondata nyilvánvalóvá teszi, hogy a Nemzeti Banknál letétmenyezett összegek átutalása lehetővé lesz, ha a hitelező államok a „kereskedelmi operációk megkönnyítésével” le-

hetőséget adnak devizák beszerzésére. Mit kell érteni ezen formula alatt? Milyen feltételek mellett engedhető meg a transzfer?

Miután e kérdések a párisi tárgyalások anyagát fogják képezni, nem adhatok előzetes választ. Annyit mégis mondhatok, ami egyébként önmagától értetődik, hogy

a kereskedelmi műveletek megkönnyítésén a román termékek kivitelének megkönnyítését értjük.

Ez az egyetlen út, amely devizát juttathat részünkre. Bizonyíték erre, hogy a múlt esztendő hét hónapjában két milliárdnyi olyan devizastokk felett rendelkezünk, ami a kereskedelmi mérlegből származott.

Ez ében ez az összeg 500 millió lejre csökkent.

Ez a reánk erőszakolt kliringeknek és a hetenként szaporodó megszorításoknak az eredménye. Vessünk véget ennek a szerencsétlen rendszernek és Románia későre fog állani arra, hogy a transzfert ismét szabadlá tegye.

Auboin nyilatkozata, amelyet tegnapi számunkban ismertettünk, kormánykörökben élénk meglepetést váltott ki. A nyilatkozatra hivatalos körök a következő megjegyzésekkel teszik:

„Auboin önmagának mond ellent, amikor egyrészt azt állítja, hogy a transzfer felfüggesztése felesleges volt, másrészt pedig beismeri, hogy a transzfer végrehajtása olyan lehetetlenség volt, ami előtt a külföldi hitelezőknek is meg kellett volna hajolniok.

Azután Auboin azt mondja, hogy a kormánynak elegendő lett volna az összegeket a Banca Nationalănál blokálni, hogy így behozzotta a hitelezők előtt, hogy a transzfer végrehajtása lehetetlen. De ezzel kapcsolatban meg kell kérdezni, hogy vajon a blokálas nem jelenti-e a transzfer felfüggesztését is?

A kormány és Auboin álláspontja között minimális a különbség: az, hogy vajon a felfüggesztés előtt, vagy után kell-e a kormánynak demonstrálnia a transzfer végrehajtásának lehetetlenségét?

A kormány és a liberálisok

Mint a fenti nyilatkozatból is látható, a kormány úgy tekinti a transzfermoratórium kérdését, mint amely feltétlenül jogosult és legfeljebb módszerbeli vitákra adhat okot. Ezzel szemben az ellenzék távolról sem ismeri el jogosultnak a kormány intézkedését. Különösen a liberális párt áll éles oppozícióban.

Ismeretes, hogy Madgearu pénzügyminiszter minapi nyilatkozatában a transzfer kérdésével kapcsolatban közös állásfoglalásra szólította fel a pártokat, legalább is addig, ameddig a kormány a párisi tárgyalásokat a külföldi hitelezőkkel folytatja.

Madgearunak erre a felhívására Victor Slăvescu, a liberális párt pénzügyi korifeusa a következőképpen felel:

„A pénzügyminiszter a politikai pártokhoz és csoportokhoz felel, hogy alkossanak közös frontot legalább a külföldi tárgyalások befejezéséig. Ez a felhívás teljességgel hamisan hangzik. Különösen pedig a pénzügyminiszter szájából meglepetésként hat.

Közös front? Mihez? Egy olyan akcióhoz, amelyet, főképpen a használt módszer miatt, nem helyeselhetünk?

Az összes pártok hallgassanak ugyanakkor, amikor előzetesen megkérdezzük, nélkül felborítottak egy nemzetközi megállapodást?

Furcsa koncepció.

Ha a pénzügyminiszter civilizált és az állam pénzügyi politikájában új rendszert akart volna használni, akkor más utat is találhatott volna.”

Ez a nyilatkozat kétségbevonhatatlanul mutatja, hogy az ellenzék kihasználja a külföld elégedetlenségét és a transzfermoratóriumot nem engedi nemzeti ügyé fejlődni.

A „NUMERUS CLAUSUS” FELÉ

A Bernben megjelenő Der Bund című napilap hosszabb cikkben foglalkozik a Romániában már utbanlevő numerus clausus kérdésével. A lap kifejti, hogy Romániában a nemzetiszocialista párt egyre erősödik és a

Cuza vezetése alatt álló nemzetvédelmi ligával és a Codreanu által irányított vasgárdával együtt az ország lakosságának jelentékeny részét tereli a jobboldalra. Ennek a jobboldali frontnak háttérében a diákok állanak, mégpedig a romániai összdiákságnak mintegy 80 százaléka. A jobboldal jelszava az antiszemitizmus és a folyton növekvő nyomorúság ennek az antiszemitizmusnak a malmára hajtja a vizet.

A lap szerint a kormány nem „mozdulatlan” a jobboldali mozgalommal szemben és eme „nemmozdulatlanság”-nak következményeképpen van megszületőben a numerus clausus. A miniszterelnökség hangsúlyozza, hogy a kormány a numerus clausus által semmit sem akar a kulturától elvágni. Az igazság azonban az, hogy a numerus clausus nem lehet más mint: a kisebbségek elleni fegyver, beleértve a zsidó kisebbséget.

Ugyancsak a Der Bund jelenti, hogy külföldi állampolgárok ezentúl nehezebben fognak tartózkodási engedélyt kapni Romániában.

A francia sajtó ideges, Anglia meg Chamberlaint küldi Mussolinihez
Dollfuss már eláll attól, hogy Hitler ellen a Népszövetséghez folyamodjék

Minden bizonnyal ennek a körülmények tudható be, hogy most a kánikakéltés közepén újabb gyűlést készítettek elő. Ez esetben Gyergyó van soron. Gyűlés sikeres előkészítése érdekében radikális parasztpárt egyik vezéregyesége Cohen József ügyvéd, a Consilium Legislativ állandó tagja, Csikba érkezett. Feltűnő a gyűlés ideje is, melyet szepember másodikában állapítottak meg, tizenkilik ezen a napon tartja a kathólikuság évi nagygyűlését Gyergyószentmiklóson. Minden bizonnyal nem hagyta számtalan kívül Junián pártja azt, hogy ez kalommal hatalmas székely tömegek nülnek fel Gyergyószentmiklóásra és akarja kihasználni.

Auboin a transzfermoratórium kérdésében nem nyilatkozott

A francia szakértő kijelenti, hogy mióta Romániában van, román kérdésekről nem beszél

Bukarest, augusztus 23.
A B. L. mai számának első oldalán bukaresti jelentések alapján mi magunk is közöljük, hogy Auboin a román transzfermoratórium elrendezésével kapcsolatban hosszabb nyilatkozatot tett közzé, amelyben a moratóriumot éles kritika alá veszi.

A Romániába delegált francia szakértő nyilatkozata Bukarestben kinos megdöbbenést keltett és nagyon érthetőnek találta mindenki, hogy a pénzügyminiszter Auboin kritikájára azonnal válaszolt.

A transzfermoratóriummal kapcsolatos vitába lapzártakor páratlan fordulat következett be:

Auboin, a Nemzeti Bank technikai tanácsosa, az egyik külföldi közgazdasági lapnak, ma odanyilatkozott, hogy a neki tulajdonított kijelentéseket nem tette meg. Ő, amióta Romániában van missziója, sosem nyilatkozott román kérdésekről és véleményeit egyedül hivatalos jelentéseiben szokta leszogezni.

Auboin cáfoló nyilatkozatát tudomásul kell venni, de ha így állanak a dolgok és a francia szakértő tényleg nem nyilatkozott, akkor mire válaszolt Madgearu.

Mert nemcsak az Auboin cáfolata kétségtelen, de kétségtelen Madgearu válasza is.

Ezt a rejtélyt kell a holnapi tovább bi nyilatkozatoknak megoldani.

A magyar külügyminiszter beszámoló

Budapest, augusztus 23.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter nyilatkozatot adott a budapesti sajtónak Magyarország külpolitikai helyzetéről.

A külügyminiszter mindenekelőtt leszögezte, hogy Magyarország híve a béke politikájának. A magyar külpolitikai irányvonalak természetesen elsősorban Olaszország felé vezetnek, de komoly munkában van az osztrák-magyar együttműködés kidolgozása is s aztán a Németországgal való barátságos kapcsolatok kimélyítése. Barátságos viszony fűzi Magyarországot Angliához és Franciaországhoz is, valamint a kisantantállamokhoz. A cél a gazdasági kapcsolatok kiépítése s ez folyamatban is van, hiszen Magyarország és a kisantantállamok között már több kereskedelmi szerződés van életben.

A négyhatalmi szerződéssel kapcsolatban Kánya cáfolta azokat a híreket, hogy Mussolini elejtette volna régi revíziós célkitűzéseit. Ellenkezőleg, a revíziós mozgalom szépen halad előre, amit bizonyít az is, hogy az angol alsóházban 100 képviselő írta alá az erre vonatkozó törvényjavaslatot. Azonnali eredményt természetesen nem szabad várni. Ebben a pillanatban az is nagy dolog, hogy az angol parlament egyhatodrésze nyíltan a revízió mellett foglalt állást.

Kánya azután Masaryk nyilatkozatára is kitért. Erről a nyilatkozatról legutóbbi számunkban adtunk hírt. Kánya azt a megállapítást tartja figyelemreméltónak benne, hogy már Csehszlovákiában is tudják: nincsenek örökéletű szerződések. Figyelemreméltó jelenségnek tartja, hogy már kisantantkörökben is érik a jobb belátás s így remélni lehet, hogy hamarosan elérkezik a józan tárgyalások ideje. Addig is a magyar külpolitikának az a célja, hogy csökkentsen a surlódásokat és kiküszöbölje az ellentéteket.

Csak lemásolta a kommunista verseket: felmentették

Temesvár, augusztus 23.

A temesvári törvényszék ma vont a felelősségre Engländer Simon vádlottat, a kinek egy kommunista versekkel teleírt füzetet találtak. Engländer, akit már egyszer elítéltek kommunista ügyekkel kapcsolatban, kijelentette, hogy a verseket a karánsebesi internálótábor faláról másolta le. Egyébként nem kommunista, de miután valaha résztvevett a mozgalomban, a sziguranca mindannyiszor lefogja, a hányszor csak valamilyen szempontból eredményekre van szüksége.

A bíróság felmentő ítéletet hozott. Ugyancsak ma állottak bíróság elé kommunista propagandával vádolva Horváth János, Puskás Julia, Florea György, Hermann Zoltán, Csukor Lajos, Gluvakov András, Hévízi Ferenc, Krassilov Pál, Bach Ferenc és Faur György vádlottak is. A tárgyalást, amelyet a Márzesu-Mironescu-törvény alapján akartak lefolytatni, elnapolták.

A móc-kérdés megoldása felé

A Caps 20 ezer köbméter fát vásárol fel a mócoktól

A fát a Fakereskedők Egyesülete kontingens terhére felvásárolja

Arad, augusztus 23.

Részletesen beszámoltunk arról a tervről, amely a vándor-fakereskedelem kérdésének likvidálásával foglalkozik. Ez a tervet most a megvalósulás útjára került.

Az Erdélyi Fakereskedők Egyesületének háromtagú bizottsága, amely Kolozsváron a CAPS vezetőségével tárgyalásokat folytatott, elvbeli megállapodást kötött arra nézve, hogy

az állami autonóm erdőpénztár 20 ezer köbméter fát vásárol fel évente a mócoktól, abban az esetben, ha az erdélyi fakereskedők magukra válladják, hogy ezt a mennyiséget kontingensek szerint átvesszik.

Miután az elvbeli megállapodás ilyenformán létrejött, az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete hétfőn Aradon választmányi ülést hívott egybe, amelyen a háromtagú bizottság beszámolót tartott. Ez-

után Bán Vilmos egyesületi titkár megbízták, hogy a gyakorlati megvalósítással a jövő hét folyamán kezdje meg erdélyi körútját. Bán először Nagykarolyban, majd Nagyváradon hívja össze az érdekelteket. Ezeken a gyűléseken megállapítják az egyes fakereskedők kontingensét, amellyel a kérdéses 20 ezer köbméter fából részesednek. Ennek a mennyiségnek az átvételére vonatkozólag valamennyi kereskedő kötelezvényt ír alá. Ezután megkezdik a fát felvásárló és elosztó lerakatok felállítását. Erdélyben előreláthatólag négy „depó” lesz.

A „depók”-kal kapcsolatosan érdekes újításokról számolhatunk be, amennyiben ezeket a lerakatokat élelmiszer elosztó és fogyasztási szövetkezetekkel kapcsolják össze. A CAPS ugyanis azt akarja, hogy a mócok a kapott vételár bizonyos részéért beszerzési áron szállított élelmiszereket kapjanak.

A londoni buzakonferencia parancsolja:

Az import-államok ne növeljék buzatermelésüket, a buzatermelők viszont több búzát fogyasszanak

London, augusztus 23.

Murphy, a londoni buzakonferenciára kiküldött amerikai delegáció elnöke, csatolja azt a hírt, amely szerint Amerika a konferencia sikertelensége esetén dumping-árakon árasztaná el Európát búzával.

Az első tárgyalási rapon egyébként vita alá vették a beteresztett egyezménytervezetet, amely bevezetésében megállapítja, az együttműködésre való ösztönzést és jószándékot. Az első szakaszban az importállamok kötelezik magukat arra, hogy nem növelik buzatermelésüket, a másodikban a buzatermelők kötelezik magukat arra, hogy növelni fogják otthoni buzafogyasztásaikat.

A harmadik szakasz a buzaárak emeléséről és a pámok leszállításáról szól, végül a negyedik a kontingenciális rendszer kikapcsolását mondáná ki mert ezzel az előbbi pontok alapján a normális világforgalom helyreállítható lenne.

Romain Rolland kezébe vette a Reichstag felgyújtásával vádolt Torgler és társainak ügyét

A francia író teljes bizonyítási szabadságot követel

Zürich, augusztus 23.

A német birodalmi gyűlés palotájának felgyújtása után a Hitler-kormány a megindított vizsgálat során minden teljességgel a kommunista pártot hárította s többek között őrizetbe vették Torgler kommunista képviselőt és letartóztatott három bolgár kommunistát is. Az egész világ sajtója nagy felháborodással tárgyalta a német kormány eljárását s kimutatta, a kommunista pártnak semmi köze sincsen a birodalmi gyűlés felgyújtásához.

A teljesen egyoldalú hivatalos vizsgálattal ellensúlyozására külföldön is megalkul egy nemzetközi vizsgálóbizottság, amely igen alapos és gondos munkával szedte össze a birodalmi gyűlés tüzkatasztrófájára vonatkozó adatokat.

Ennek a bizottságnak tagja Romain Rolland, a kiváló francia író is. Romain Rolland nemrég levelet kapott Wernertől, a lipcsei birodalmi főtörvényszék főügyészétől, aki arra kérte meg a világhírű író, hogy bocsássa rendelkezésére a nemzetközi bizottság részéről összegyűjtött adatokat.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsákák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

tött adatokat. Romain Rolland válaszolt a főügyész levelére s a következőket hozta tudomására

A nemzetközi vizsgálóbizottság szívesen átadja adatait a lipcsei főtörvényszéknek. Már most közölheti, hogy

Torgler volt birodalmi gyűlési képviselő és a vele együtt letartóztatott három bolgár kommunista teljesen ártatlan a tüzkatasztrófa felidézésében.

A nemzetközi bizottság egyébként szükségesnek tartja, hogy a nagy bűnpör vádlottjai szabadon választhatják meg védőiket és hogy a birodalmi kormány a védők számára a legteljesebb mozgási szabadságot biztosítsa. Meg kell tehát engedni, hogy a védők abban az esetben is, ha külföldiek, szabadon tekinthessék meg a per iratait és négy szemközt beszélhessenek a vádlottakkal. A fő tárgyalás legyen nyilvános. Addig is emberséges bánásmódot kell biztosítani a foglyok számára. Szükség van arra is, hogy a németországi tanuk számára a kormány a legteljesebb személyi biztonságot biztosítsa s ne tartsa el, hogy a vádlottak javára teendő esetleges kedvező vallomásuk miatt bántódásuk esék.

A nemzetközi bizottság egyébként azt kéri, hogy a vádiratot neki is küldjék meg.

— **Asztma és szívbetegeység**, mell- és tüdőbaj, görvély- és angorkór, pajzsmirigynagyobedás és golyvaképződés esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bejek működését kitűnően szabályozza

Marosvásárhely környékén nem működhetnek olyan tanítók, akik nem tudnak magyarul

Marosvásárhely, augusztus 23

Buia Jeromos közoktatásügyi inspektor két hónappal ezelőtt, amikor marosmegyei felülvizsgáló körúton volt, jeleztést tett feletteseinek és azt kérte, hogy szüntessék be az állami elemi iskolák magyar tagozatait és legfeljebb 1-2 magyar órát engedélyezzenek.

Ferenczy Zsigmond dr. marostordai képviselő most az ügygel kapcsolatban memorandumot nyújtott be Bukarestben, Calianinak, a kisebbségi oktatás vezérigazgatójának, aki kijelentette, hogy méltányolja a magyarság kérését és ezért szeptembertől a régi tanrend marad érvényben.

Willer József dr. képviselő emléztetett arról Marosvásárhelyen, hogy Gusti közoktatásügyi miniszter véleménye szerint, aki nemrég székelyföldi körúton volt, ebben a kulturzónában nem taníthatnak olyan tanítók, akik egy szót sem tudnak magyarul.

— **MEGHALT BARACS MARCELL.** Budapestről jelentik: Baracs Marcell volt képviselő, az ügyvédi kamara elnökhelyettese, hosszas szenvedés után 68 éves korában hétfő délután meghalt. Baracsot általános részvét közepette kedden temették.

— **AUTÓKATASZTRÓFA KET HALOTTAL.** Galacból jelentik: A 384-es rendszámú galaci autó, amelyben négyen ültek, a város felé jövet befordult az utszéli árokba. A kocsi alól Vrabie László tulajdonost és Petrovici hivatalnokot holtan emelték ki. A másik két utast súlyos sebesüléssel kórházba szállították.

„Sigi”
Gummi!

„Sigi”
Prezervatív
megbízható
Kapható:
gyógyszertárakban és drogériákban

VILÁGPOLITIKA

A dollár sorsa

Az angol pénzügyminiszter nemrégiben Roosevelttel gazdasági rendszabályait gigantikus kísérletnek nevezte. Kétségtelen, hogy az a kísérlet, amely jelenleg Amerikában folyik, gigantikus, még pedig azért mert százmillió ember gazdasági életét érinti, hogy a kísérlet eredménnyel jár-e, vagy sem. Ebben a pillanatban a Roosevelt által elért eredményeket pontosan megítélni nem lehet.

Az amerikai gazdasági élet irányát sem lehet pontosan látni. Csak azt tudjuk, hogy Amerika a munkanélküliséget meg akarja szüntetni, népének vásárlóerejét fokozni akarja és ezen keresztül biztosítani a termelés emelkedését. De mindezeknek a terveknél keresztlóvételhez elengedhetetlen volna, hogy valutapolitikája tisztán bontakozzék ki. Már pedig, ami a legbizonytalanabb, az éppen a dollár sorsa.

Az elmúlt hetekben hírek keltek szárnyra, hogy a dollárt stabilizálják. Majd utána cáfolat jelent meg, hogy Roosevelt nem szándékozik eddigi pénzügyi politikáján változtatni és az inflációs terveket nem hagyja abba.

A tengerentúlról jött jelentések nem hagytak kétséget az iránt, hogy a dollár-stabilizációs hírek ténylegesen Roosevelttől környezetéből származnak, azonban mind jött meg is magyarázzák, hogy miért kellett ezt a hírt terjesztetni. Az Egyesült Államok legújabb állami emissziójának jegyzése nemrég záródott le. A kibocsátásra azért volt szükség, hogy abból fedezzék részben a kincstár augusztus 15-iki esedékességét. A jegyzés sikere érdekében terjesztették a stabilizációs híreket és abban a pillanatban, amikor a közönség a bankok vezetésével hatszorosan tulajdonosok az amerikai állam kincstárjegykibocsátását, az inflációs politika folytatásáról szóló hír jutott tulsúlyba és az a meggyőződés kerekedett felül, hogy az eddigi politikát Roosevelttel folytatja.

Kétségtelen, hogy a stabilizációs megmondások is érvényesültek, azonban ezek a stabilizációs hírek most már olyan mértékű való stabilizációt terjesztettek, amely a dollárnak eddig elért elértéktelenedésének mértékét jóval túlhaladta. Tudni vélték, hogy Roosevelttel a nyert felhatalmazással teljes mértékben él és ennek megfelelően a dollár régi értékének ötven százalékában stabilizál. A stabilizációs híreknek ez a formája a dollárinfláció folytatását jelentette.

Ezzel szemben azonban más tények is állanak, amelyek kétséget hagynak az iránt, hogy a pénzügyi kísérletet Roosevelttel ténylegesen folytatni akarja. Nevezetesen, ha nézzük a bankjegyforgalmat, akkor azt látjuk a Federal Reserve Bankok kimutatásából, hogy míg az év eleje óta március végéig a jegyforgalom 2.7 milliárdról 3.7 milliárdra emelkedett, tehát kerek egy milliárddal nőtt, addig márciustól július végéig csökkenés következett be, még pedig kerek három milliárdra csökkent a jegyforgalom, ami hétszázmillió apadásnak felel meg. Ez a jelenség nem mutatja, hogy az inflációt ténylegesen folytatni akarják.

De más korlátozó intézkedésekről is tudunk. Nevezetesen a bankok a spekulációs tevékenység korlátozása végett a hitelletben igen erős tartózkodást tanúsítanak, aminek egyik feltűnő jelensége, hogy a Federal Reserve Bankok váltótárcája igen erős zsugorodást mutat. Jellemzőül említjük, hogy a váltótárca állománya a Federal Reserve Bankoknak a július 15-iki kimutatás szerint csak 173 millióra csökkent. Hogy ez mit jelent, elégséges összevetni az 1929. évi váltótárcaállomány adatával, amikor 1150 milliót tett ki.

Az ipari ujjaépítési program vezetőinek, Johnsonnak felhívásával, hogy vásároljanak, mert a dollár értéktelenedik és minden áru értéke a jövőben emelkedni fog, éles ellentétben áll az a tény, hogy másrészt pedig az árak emelkedését akarják mérsékelni.

Ehhez járul, hogy az árak ténylegesen hanyatlást mutatnak a júliusban elért árakkal szemben. A következő táblázat mutatja, hogy milyen mértékben emelkedett az ár a július utáni áranyatlás következtében.

Árak centekben:	márc. 3	júl. 7	aug. 7
buza	68	118	103
rész	5	9	8.75
ezüst	27	37	36.30
gyapot	6	10	9.46

Amint a fenti árjegyzésekből láthatjuk, a július végén bekövetkezett tőzsdei összeomlás után az árak hanyatlottak.

amivel nehezen egyeztethető össze az az elhatározás, hogy az inflációs politikát folytatják s ennek következtében az árakat emeli. Sokkal inkább valószínű az, hogy a júliusi tőzsdehossz összeomlása fordulópontot jelent az amerikai gigantikus kísérlet korszakában, amennyiben ezután már nem annyira pénzügyi téren, mint inkább az ipari termelés újjászervezésével akarnak lendületet teremteni.

Meg kell állapítani, hogy ez a nagyszabású kísérlet, amelyet Roosevelttel folytat, csak Amerikában lehetséges, ahol az Egyesült Államok gazdasági ereje összehasonlíthatatlanul nagy s ahol az ország fizetési mérlege olyan kedvező, hogy minden nagyobb kockázat nélkül is el tud viselni olyan kísérletet, amelyet Roosevelttel folytat s amely még igen sokba kerülhet az amerikaiaknak.

Vihar, amely 10 millió embert hajléktalanná tett

Tájtun pusztított Észak-Kína egyes vidékein

Sanghai, augusztus 23.

Irtózatossá itéletidő pusztított Észak-Kína egyes vidékein. Az ország egész felett borzalmas erejű tájtun vonult végig, amely falvakat rombolt le földig, erdőket pusztított el. Amit a hatalmas szélvihar meg hagyott, azt a felhőszakadás és jégeső

semmisítette meg. Az ország egész termése ugyiszólván megsemmisült.

A szűkszavú jelentések szerint a viharból pusztított vidéken tíz millió ember lett hajléktalan.

Hasonlóan súlyos viharok pusztítottak Szíria déli részében is, mindenütt irtózatossá károkat okozott.

Az egyéni akciókat állam elleni merényletnek minősíti Németország

Berlinben az utcai terrorcselekmények nem akarnak megszűnni

Berlin, augusztus 23.

Az utóbbi időben Berlinben megint csak ugyanolyan mindennaposok lettek a véres utcai merényletek, mint az elmúlt év nyarán tartott választási küzdelem legizgalmasabb napjaiban. Ezek a terrorcselekmények nagyon kedvezőtlen színben állítják be a Hitler-kormányt a külföld közvéleménye előtt s éppen ezért a birodalmi kormány elhatározta, hogy az egyéni akciókat megfékezi.

Tegnap rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta, hogy bárki is illetéktelenul avatkozzék az állami gépezet munkájába

és a hivatalos hatósági eljárás helyett egyéni elintézési módot válasszon. Aki mégis ilyen természetű bűncselekményt követ el, azt úgy tekintik, mintha az állam ellen követett volna el merényletet.

A rendelet indoklása egyébként kimondja, hogy a nemzeti szocialista forradalom politikai fejezetei már véget értek s éppen ezért tűrhetetlenek továbbra is az egyéni akciók. A nemzetiszocialista államnak most belülről kell megszilárdítani építményét s ezt a munkát a napról-napra megismétlődő merényletek nagyban veszélyeztetik.

Hol a boldogság mostanában?

A természethez való visszatérés a legnagyobb boldogság és ezért szép a nyár

Aki a melegre panaszkodik, az menjen Indiába, vagy Amerikába

Hol a boldogság mostanában? Feltétlenül valami jó, barátságos, hűvös helyen, ahol nyugodtan kifújhatja magát az ember, ahol nem tűz úgy a nap, hogy menekülni kellene előle.

Furcsa az ember. Ha a nyár elején kéklik a meleg, azon siránkozik, hogy hát sohase lesz már meleg? Mi lesz az idei nyárral? Ha pedig itt van, mindenki menekül előle. Nehéz eleget tenni az embereknek.

Nekünk, mérsékelt égövi lakosoknak, tulajdonképpen nincs is jogunk lázadozni a meleg ellen, még csak kritikával sem illethetjük jogosan a 30—35 Celsius fokos meleget, ami nálunk a rendes kánikulát jelenti. Vajon mit szólnának akkor Indiában, vagy éppen a Vörös-tenger partvidékén, ahol a világnak elismerten a legforróbb vidéke van. Ott nincs más menekvés, mint elbujni a nap sugarai elől, mert aki ott sütkérezne, az a mi módszerünk szerint és kifejezetten a napsütésben, az nyomban megirhatná a végrendeletét is. Az arabok és beduinok földjén a nagy napsütés idején nem is mutatkozik európai ember, csak akinek mulhatatlanul sürgős a dolga arra felé. Parafasisakkal, nagy fehér köpenyekkel védekezik az a nap ellen, akinek a szabad ég alatt kell lennie, de a dolga végeztével a lehető leggyorsabban menekül a nap sugarai elől. Indiában mesterséges hűtőgépekkel, különleges levegőhajtó-szerkezetekkel igyekezik úgy, ahogy elviselhetővé tenni a levegőt, amely még éjszaka sem akar lehűlni és aki csak teheti, menekül a meleg elől fel a he-

gyek közé.

Pedig nem szabad hálátlannak lennünk a nyárral szemben, mert nincs még egy évszak, amely annyi kellemességet és örömet hozna, mint a nagy meleg időszeke. Ma már nem is kell okvetlenül meleg ruhákba öltözve szenvedni a hőségben, úgy, mint apáink idejében, a mai ruhaviselet és a strandfürdőzés dívatja megengedi, hogy teljes mértékben kiélvezhesük azt, ami a melegebből számunkra jut a szabadságidő alatt. A munkaidőben viszont több-kevesebb joggal szidjuk a még most is túlságos nagy mértékben fennálló társadalmi öltözködési kényszert, ami éppen a legmelegebb helyeken, a nagy városokban kényszeríti rá a férfiakra a meleg kabátot, még a legnagyobb hőség idején is. Irigy szemekkel nézzük azokat a képeket, amelyek a férfiruhaujtók uttörő kísérleteit mutatják, a mint rövid nadrágban, harisnya nélkül marsíroznak az utcán, nagy feltűnést kelte.

De még ezeket a társadalmi kényszereket is nagy örömmel viseljük el abban a tudatban, hogy a nyár mindenki számára sokkal könnyebbé teszi az életet. Nyáron még a munkanélküli is könnyebben viseli el a sorát, akkor meg egyenesen gyönyörűség a nyár, ha az ember biztosan tudja, hogy őszszel folytathatja a munkáját. A nyári semmittevés, a természethez való visszatérés a legnagyobb boldogság.

Általában a 30 fok Celsius hőmérsékletnél kezd az ember érezni, hogy komoly a meleg, illetőleg ilyenkor kezd panaszkodni a meleg-

Vegyen részt ezévi negyedik és legszebb tengeri utunkon

ÜDÜLÉS — SZÓRAKOZÁS — VILÁGJÁRÁS...

„CONTE GRANDE”

30.000 tonnás pazar óceánjáróval auguszt. 30-tól szept. 16-ig. Éti boldog, gondtalan hét a tiszta tengeri levegőben. Velence, Brioni, Abbazia, Fiume, Dalmát-partvidék, Zára, Ragusa, Cattaro, Corfu, Malta, Tripoli. Autókirándulás az Oázisokhoz, Sardinia és Corsica szigete. Francia Riviera, Cannes, Nizza, Juan-les-Pins, Genova, Miláno.

Minden elképzelhető fedélzeti szórakozás, — Kiváló, gazdag konyha. Minden városban autó-kirándulások, elsőrangú idegen-vezetőkkel. Részletes programot küld és a kevés még rendelkezésre álló helyre beiratkozást elfogad.

Bíróul de Volaj „SARPIM”, București II, Calea Griviței 128. Timișoara, Str. I. C. Brătianu No. 18 és Bíróul de Volaj Ing. ERDÉSZ, București III, Cal. Victoriei 168.

re. Nálunk minden nyáron eléri, sőt túl is lépi ezt a határt a meleg, anélkül, hogy komoly bajokat okozna. Az amerikai hőhullámok rendszerint egész sereg halálos áldozatot követelnek, de ennek is inkább az a magyarázata, hogy a hirtelen jött meleg ellen nem védekeznek kellőleg és Newyork 7 millió lakója közül mindig akad néhány száz ember, aki nem veszi komolyan a napszúrás lehetőségét és veszedelmét. Annyi bizonyos, hogy a 100 Fahrenheit fok elég becsületes meleg, mert 37.8 Celsius foknak felel meg, de mégsem olyan rettenetes meleg, amit ki ne lehetne bírni.

Véres bál Csikszentgyörgyön

Csikszereda, augusztus 23.

A mozgalmas csikmegyei verekedési frontnak újabb véres eseménye van. Ez esetben Csikszentgyörgyön működött elég eredményesen a bicska.

A község fiatalága mulatságot rendezett. A legények nagyrésze már alaposan beszélt állapotban került a bálba, ahol szintén nem volt hiány az italban, mert a táncok közötti szünetekben is vígan poharazgattak a legények.

A mértéktelen szeszfogyasztásnak aztán az lett a következménye, hogy estefelére már kész volt a háború. Egy 15 tagból álló legénycsoport verekedni kezdett. Először csupasz kézzel titelték egymást, de néhány perc múlva élesebb eszközökhöz folyamodtak: előkerültek a bicskák. Mire a józanabb gondolkodásnak erőlyesen közbeléphetnek volna, Csiksz. Mózes és Veress János legények súlyos sebekkel maradtak a színhelyen.

Az ügyben bevezetett csendőrségi nyomozás során aztán letartóztatták Keresztes Lajos gazdát és János István legényt. A tanúvallomások alkalmával rájuk bizonyosodott, hogy ők sebesítették meg Csikszert és Verest.

A verekedőket, akik közül János Istvánt is megszurkált a bicskázás során, átadták a csikszeredai ügyészségnek.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hesgörcs, mellnyomás vagy szívfájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértóbulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvostanára ismeri, hogy olya n tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválik.

Vesztett kutya a népiünnepélyen

Mezőtelegd, augusztus 23.

Vesztett kutya garázdálkodása zavarta meg vasárnap a Mezőtelegden rendezett népiünnepélyt. A falu lakossága gyanútlanul és semmi rosszat sem sejtve vonult fel a népiünnepély színhelyére. Utközben az egyik csoportot vesztett kutya támadta meg. Az emberek rémülten menekültek a dühös állat elől, amely néhány gyermeket elért és összemart.

A vesztett kutya azután eltűnt, de később még több embercsoportot támadott meg s csodálatosképpen mindig csak gyerekeket mart össze. Összesen 12 mezőtelegdi gyermek esett áldozatul a vesztett kutyának. Ezeket orvosi vizsgálat után a kolozsvári Pasteur-intézetbe utalták gyógykezelés végett.

A garázdálkodó vesztett kutya után aztán házát indítottak, azonban késő estig nem bukkantak többé rája. Akkor aztán Kostyán György gazdálkodó ráakadt és a vidék veszedelmes csavargóját ártalmatlanná tette.

Este kilenc órakor hat álarcos rabló elfoglalta Orendi fűszeres házát

A rablók a kereskedőtől hárommillió lejt követeltek

A banditák Orendinét és anyját összeverték, a kereskedőt pedig bajonettekkel megsebesítették

Fegyveresek sorfala között nyitotta ki a kereskedő a kasszát, amelyben mindössze 1500 lej volt

Brassó, augusztus 23.

Az utóbbi hetek betöréseit, lopásait és egyéb bünesetét jóval felülmúló és példátlanul vakmerő álarcos rablótámadás történt hétfőn este Brassóban. Az álarcos rablás, amelyhez hasonlóra Brassóban évek óta nem emlékeznek, nem is éjszaka, hanem korán este, 9 óra felé történt olyan utcában, amely meglehetősen világos, forgalmas és ennek ellenére a közbiztonság szempontjából mégsem eléggé felügyelt.

Este kilenc órakor, a Cement-gyárral szemben,

a Kárpát-uton állig felfegyverezett rablók megtámadták egy egész házat, azt elfoglalták és csak a szomszédok közbelépésének köszönhető, hogy az egész családot le nem mészárolták.

ÜZLETZARAS UTÁN ORENDIÉKNÉL

A Portland-Cementgyárral szemben, a Kárpát-ut 41-es számú házban lakik Orendi Viktor kereskedő, akinek csemegekereskedése és kocsmája van. Hétfőn este nyolc órakor a rendes időben zárta üzletét Orendi és visszavonult a házba. Megvacsorázott, majd az egyik szobában kényelmesen belesüppedt a székbe és el kezdett ujságot olvasni.

Miközben Orendi olvasott, a felesége a cselédleánnyal a szomszédos hálószobában az ágyakat vetette, míg anyósa a konyhában rakta el a vacsorától visszamaradt edényeket.

A kereskedő még a vezércikket sem olvasta el a lapból, amikor furcsa neszre lett figyelmes. Hátrafordult és megdöbbenve látta, hogy

egy felfegyverzett és álarcba bujtatott arcú férfi áll széke mögött.

A különös látogatónak az egyik kezében élesre fent kés volt, a másikkal pedig revolvert szorongatott.

Orendi megdöbbenve ugrott fel. Az első pillanatban nem tudta mi történik vele. Az álarcos támadó azonban mellének szegezte a kést és

románul felszólította, hogy ne mozduljon, különben az életével játszik.

Orendi önkéntelen megfordult és akkor megdermedve látta, hogy

a másik oldalon egy ugyancsak állig felfegyverezett és revolvert szorongató férfi áll.

Még szóhoz sem tudott jutni, amikor a hálószobából éktelen sikoltást hallott.

Felesége hangja volt, aki segítségért kiabált.

magukat, hogy ne lehessen felismerni őket.

Valószínű, hogy a rablók már nappal megfigyelés alá vették Orendiék házát. Bevárták, amíg Orendi üzletét bezárja és miután meggyőződtek arról, hogy a kereskedő házában családján kívül senki sem tartózkodik, nekiáttak hajmeresztő tervük keresztülvitelének.

Biztosra vehető, hogy a betörést a terreppel teljesen ismerős banditák követelték el. Sőt Orendi belső ügyeit is ismerhették, mert különben nem tudták volna, hogy az utóbbi időben három millió lejt forgott meg a kezén.

A banditák magatartásából feltehető, hogy el voltak készülvé a gyilkosságra is. És ha a szomszédok, tisztán csak kíváncsiságból közbe nem lépnek, nincs kizárva, hogy

az egész családot lemészárolják azért, mert nem sikerült a három millió lejt megkaparintani.

A banditák összesen haton lehettek. Kettő a kapunál állott lesben, a többiek pedig a lakásban garázkodtak.

A rendőrhatalóságok nemcsak Brassóban, de az egész megyére kiterjedő nyomozást indítottak. Tekintve, hogy a vakmerő rablótámadás az egész város közvéleményét megdöbbentette, a rendőrség az egész nyomozó apparátust a vakmerő banditák elfogatásának szolgálatába állította.

Farsangi tréfának nézte az anyós a hajmeresztő rablótámadást

Az egyik álarcos rabló, miközben a hálószobában Orendi feleségével és a cselédleánnyal erőszakoskodtak, behatolt a konyhába, ahol a mosogatással elfoglalt öregasszony, Orendi anyósa szorgoskodott. A rabló nem viselt álarcot, hanem arca a felismerhetetlenségig be volt kormozva.

A rabló szintén revolvert és egy éles kést tartott a kezében. Amikor az öregasszony észrevette a bemázoltképű embert, rászólt:

— Ne vicceljenek már, ne csináljanak zajt éjszaka, mert most nincs farsang.

Amint utólag kiderült, Orendi anyósa azt hitte, hogy a bekormozottarcú férfi valamelyik szomszéd, aki rossz tréfára ragadtatta magát.

Az öregasszony azonban hamarosan meggyőződött a „tréfa” ellenkezőjéről, mert a bandita ráordított,

hogya azonnal be nem fogja a száját, megöli.

Az öregasszony segítségért próbált kiabálni. A bandita ekkor a kést a kézzel lábál kapálódzó asszony szájába akarta dugni. A dulakodás hevében az öregasszony több helyen meg is sérült. Különösen kezeit vágta meg többhelyen a kés éle.

DRÁMAI JELENETEK A HÁLÓSZOBÁBAN

A rablók szisztematikusan dolgoztak. A ház minden részét egyszerre szállták meg. Míg ketten a férjet őrizték, a másik kettő a hálószobába ment. Itt először

elfoglalták a cselédleányt, akit borzalmasan összeverték és kést szegeztek a mellének azzal, hogya el nem halgat, megölik.

Közben az asszonyra is rávetették magukat.

Orendi idegei azonban az izgalmiakat nem bírták és elájult.

Az álarcos banditák kutatni kezdtek a házban, de nem találtak azt, amit kerestek: pénzt.

Orendiné nemsokára magához tért és ekkor a banditák

ujból rávetették magukat az asszonyra és súlyosan megverték.

A másik két bandita pedig Orendit ki-nozta.

Revolvert szegeztek a mellének és pénzt követeltek tőle.

Kijelentették, hogy

ludomásuk szerint hárommillió lejt tartogat a házában. Erre az összegre azonnal szükségük van. Különben agyonlövök.

A banditák románul beszéltek.

Orendi égre földre esküdözött, hogy

nincs hárommilliója és ha volna is, nem

tartaná otthon.

A rablók azonban ezzel nem elégedtek meg, hanem követelték, hogy mutassa meg pénzszerkegyét.

A kereskedő engedett a terrornak és az agyonlövéstől való félelmében a rablókát bevezette a házból vezető ajtón keresztül üzletébe.

A rablók fegyverek között vitték a kereskedőt az üzletbe. Itt felnyitatták vele a kasszát, amelyben mindössze csak 1500 lej, a napi bevétel volt. A banditák az összeget magukhoz vették.

Ezután behatoltak a szobákba és itt is mindent felkutattak, de eredménytelenül, mert az üzletben elszakmányolt összegben kívül sem sikerült pénzt találniok.

A halál torkában

Amikor a banditák látták, hogy sehol sem sikerült a három millió lejt megtalálni, erőszakoskodni kezdtek. Az egyik betörő rávetette magát Orendinére és a szerencsétlen asszonyt addig fojtogatta, a míg az elájult. A másik két rabló pedig

eközben Orendit a falhoz állította és a bajonettel többször mellbeszurta. Orendi szerencsére csak könnyebben sebesült meg, mert a bajonett nem volt éles és így alig halott át a ruháján. Talán életét is ennek köszönheti.

A konyhában tartózkodó öregasszonyból palatokban folyt a vér.

A rabló azonban nem elégedett meg ezzel, hanem revolverrel követelte, mondja meg, hol rejtgetik a pénzt.

A vakmerő rablótámadás természetesen nem folyt le zaj nélkül. A szomszédok figyelmesek lettek, hogy Orendiéknek különös események játszódnak le. Egyesek az éjszakába vesző segélykiáltásokat is hallottak.

A környékbeli lakók lassanként az Orendiék-háza felé kezdtek szorongozni. Kiderült azonban, hogy a vakmerő banditák mindennel számoltak, mert

a kapuban két társukat rejtették el, akik az őrszemek szerepét töltötték be.

Amikor ezek a rablók látták, hogy a kapunál a szomszédság egyre gyűl,

berohantak a házba és figyelmeztették társaikat a veszedelemre.

A rablók kénytelenek voltak a kinzást abba hagyni. Kimásztak az egyik hátsó ablakon és a kerteken keresztül elmenekültek.

Orendiék segélykiáltásaira befutottak a szomszédok a házba. Egyesek a banditák után vetették magukat. Az álarcos támadóknak azonban, mintha csak a föld nyelte volna el őket, nyomuk veszett.

A RENDŐRSÉGI NYOMOZÁS

A példátlanul álló rablótámadásról azonnal értesítették a rendőrséget, valamint az ügyészséget, ahonnan speciális bizottság szállt ki a helyszínére. Semmi konkrét bizonyítékot a rablóbandára vonatkozólag nem találtak és így a nyomozás mindössze csak az áldozatok vallomásaira támaszkodik.

A rablóbanda tagjai falusiak lehettek, mert nem voltak különösképp jól öltözve. Mindegyiknek fegyvere, revolvere és kése volt. A banditák közül egyesek álarcot viseltek, mások pedig bekormozták

Ismét 400 ezer lejt kért a várostól két brassói iskola

Brassó, augusztus 23.

A városi tanácsnak, akárcsak a múltban, most is eltökélt szándéka az iskolákat a lehetőségekhez mérten támogatni. Legutóbb a Szentpéteri-ut környék lakói kérték iskolát. A város ígéretet tett, hogy az iskolaépítés költségelőirányzatát a jövő évi büdzsébe felveszi.

Most a Katalin-utcai és Egres-utcai állami elemi iskolák fordultak a városi tanácshoz, kérve, hogy az iskola javítási és átalakítási költségeire a város adjon nekik megfelelő segítséget.

A két iskola által kért segély összege 400 ezer lejnél is többet tesz ki.

A leadvány szerint ugyanis a Katalin-utcai iskolának 282 ezer lejre, a Egres-utcai iskolának pedig 125 ezer lejre van szüksége, hogy a szükséges reparációkat elvégezhesse.

A város állandó választmányja elhatározta, hogy bizottságot küld ki a Katalin-utcai iskola renoválási szükségletének megállapítására, majd a bizottsági jelentések beérkezése után a jövő évi költségvetésben fogja a renováláshoz szükséges összegeket előirányozni. Az Egres-utcai iskola kérését nem vizsgáltatják felül bizottsággal, hanem a kért összeget minden további nélkül kiutalják, mivel az iskolának a múlt évben renoválás céljaira kiutalt összegét nem használták fel.

Ma, szerdán premier!

Lux-Mozgó, Brassó

A borzalmak filmje!

Csak erős idegzetűeknek:

EMBERI BESTIÁK

Hogyan válnak emberekké a vadállatok. Évek óta nem volt ily hatalmas érdeklődés film iránt.

A lovasversenyekkel egyidejűleg Brassóban országos teniszversenyek is lesznek

A teniszszövetség nem halasztotta el a verseny dátumát

Brassó, augusztus 23

A 25—26—27-én megrendezésre kerülő országos lovasmérkőzések miatt elhalasztott országos teniszversenyt mégis megtartják, mert az országos tenisz szövetség nem mehetett bele a halasztásba. U. i. a tervbe vett szeptember 1-i dátumon Kolozsvár kapott országos verseny rendezésre jogot. Így tehát e hó 26—29-ig, szombat, hétfő, kedd, a brassói közönség a lovasversenyeken kívül, a fehér sport legjobb reprezentánsait is élvezheti.

A verseny nagyszabású lesz. Részt vesznek az ország legjobbjai. Bukarestből Pulieff, Réti, Cantacuzino, San Galli, Caraculies, Segall jelezték jövetelüket s valószínűleg a híres olasz báró Morpurgo is indul. De Erdély és a Bánát legjobbjai is itt lesznek. A nők közül pedig látni fogjuk azokat, akik számitanak valamit a sportban.

A versenyt a KSTSV teniszszakosztálya rendezi.

Brassóban is felállították a vármegyei rádióhivatalt

Brassó, augusztus 23

A romániai rádiótársaság a rádiószolgálat tökéletesítése és a rádióilletékek behajtásának megkönnyítése érdekében külön hivatalokat létesített. Brassó vármegye részére is létesítettek egy ilyen kerületi rádióhivatalt. Az új előfizetőknek rádióengedély iránti kérvényeiket ennél a hivatalnál kell benyújtani. A kérsnek nincsenek formalitásai, mindössze egy nyomtatványt kell kitölteni, amely egyben bejelentésül is szolgál.

Ugyanennél a hivatalnál kell befizetni a rádióilletékeket is, amelyeket havonta is lehet teljesíteni.

A hivatal még tovább megy és inkasszószolgálatot is létesített úgy, hogy a jövőben a feleket a hivatal inkasszánsa keresi fel.

A hivatal vezetője Jon Mircan, aki ezidő szerint még Bácsfaluban lakik, de rövidesen Brassóba helyezi át hivatalát, amikor is a hivatal címét közölni fogjuk.

Nagy előkészületek az Astra kultúregyesület közgyűlésére

Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy az Astra román kultúregyesület szeptemberben nagygyűlést rendez, amely a román kultúrelőretnek monumentális megnyilatkozása lesz. A kultúregyesület a kongresszus megrendezésével egyidejűleg felhívást intézett a város lakosságához, kérve, hogy a lakosság nyújtson segítséget az ország minden részéből érkező delegátusok elhelyezésére. A város lakossága ezt a felhívást méltányolta is, mert mindenfelé a legnagyobb szeretettel fogadják az rendezőseket. Brassó város lakossága örvend, hogy ilyen kulturmegmozdulást támogathat.

Brassó város vezetősége is megtette a szükséges intézkedéseket, amennyiben a kultúregyesület szeptemberi nagygyűlése alkalmából a rendezéssel kapcsolatban felmerülő hatalmas költségek részbeni fedezésére 50 ezer lej segélyt szavazott meg. Ezt az összeget külön célra megnyitandó rendkívüli póthitelből folyósítják.

A brassói református presbitérium egyelőre nem veszi igénybe a pénzügyi hatóságok adóbehajtó segítségét

Brassó, augusztus 23.

A református egyház presbitériuma vasárnap tartott ülésén a minisztérium 395.673. sz. rendeletével foglalkozott, amely a pénzügyi hatóságokat az egyházi adók behajtására utasította.

Több hozzászólás után a presbitérium úgy határozott, hogy a felszaporodott hátralekötök ellenére sem veszi egyelőre igénybe a pénzügyi hatóságok közreműködését, hanem a megértő hivataltól várja, hogy adóik önkéntes befizetésével egyházuk és iskolájuk segítségére siessenek.

A presbitérium hálás azoknak, akik kötelezettségük minden kényszer nélkül teljesítésével iskoláik életlehetőségét előmozdítják és csak abban az esetben folyamodik a törvényes rendelkezéssel biztosított jogához, ha a hátralekötök ez év október 1-ig sem folynának be rendszeresen. A presbitérium reméli, hogy a hívek ragaszkodása meghozza a kívánt eredményt és biztosítja az egyházak és iskolák nyelveinek magasabb hivatású működését.

Októbertől kezdve fizeti Brassó a magasabb áramdíjat

A bekapcsolási költséget a város lakossága 14 hónap alatt törleszti le

Brassó, augusztus 23.

Az új villamosmű üzembehelyezése után, mint emlékeztetés, harc indult meg a villanyáram bevezetése, illetve a bekapcsolási díjak körül. A harc során a városi tanács közbelépésére sikerült olyan megállapodást létesíteni, amely egy villanyfogyasztókat, mint a villanytársaság is kielégítette.

Amint azt annak idején megírtuk, a városi villamosművel elvi megállapodás jött létre, amely szerint a régi fogyasztók részére történő bekapcsolások díját nem ezek a fogyasztók kötelesek közvetlenül fizetni, hanem a bekapcsolási díjakat az összes fogyasztókra kivetik egyenlő arányban és így a villamosművel a bekapcsolási díjak birtokába jut anélkül, hogy a lakosságot ténylegesen megterhelte volna nagyobb fizetési kötelezettség.

Az összes fogyasztókra megállapított

kirovás, a határozat értelmében, úgy történik, hogy akik az új villamosművel kapcsolatba kerülnek az áramot, tehát mindazok, akiknek most újlag a bekapcsolási díjakat, tíz hónapra keresztül egy lejjel többet fizetnek az áram költségéért. A régebbi tárgyalások során nem állapították meg, hogy ez a 14 hónap, amelyre az egylejes emelés vonatkozik, mikor kezdődik.

A város állandó választmánya legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a 14 hónapi kapcsolási díj törlesztését október elsejével kezdik meg.

Oktober 1-től számított 14 hónapon belül tehát az összes bekapcsolások kiegyenlítését nyerne anélkül, hogy bárki is megérezte volna a kiadási többletet.

A város vezetősége azért halasztotta a terminus megkezdését október 1-re, mert a város területén az új vonalakra való átkapcsolás legfeljebb október elsejéig készülhet el.

Beadványok peragótluzében

Egyes tanügyi hatóságok azt követelik, hogy ne az egyházak, hanem az állami iskolaszék vegye kézhez a városi segélyt

Brassó állandóválasztmánya ismét elutasította a kérést

Brassó, augusztus 23.

Egyes iskolaügyi hatóságok, nyilván a feletti fájdalomban, hogy a kisebbségi iskolák egyáltalán egzisztálnak, minden lehetőséget elkövetnek, hogy a meglévő és minónális állami, illetve városi segélyt, amit a kisebbségi iskolák amugyis csak nagy kinnal kapnak meg, elvonják tőlük.

A törvény értelmében a város köteles a felekezeti elemi iskolák részére is a növendékek fejáramának megfelelő összegben segélyt nyújtani. A város e kötelezettségének eleget is tett és ez évben is levett a költségvetésbe egy szász, mint a magyar és román felekezeti elemi iskolák részére megfelelő összeget. A költségvetést a miniszter jóváhagyta.

Az állami iskolaszék, valamint az állami tanfelügyelőség és a Casa Scolarel azonban ennek dacára újabb és újabb beadványokkal ostromolja a várost, azt akarván keresztülvenni, hogy a városi segély a felekezeti iskolák részére ne közvetlenül az iskolafenntartó egyházak kezéhez adassék ki, hanem az állami iskolaszéknek, hogy aztán ez adja ki belátása szerint a felekezeti iskoláknak a városi segélyt.

A város kiküldött bizottsága és állandó választmánya több ízben tárgyalta ezeket a kéréseket és mindannyiszor úgy döntött, hogy a törvény helyes értelmezésének megfelelően

az iskolafenntartó egyházaknak kell a segélyt közvetlenül kiszolgáltatni, amit egy későbbi miniszteri rendelkezés is megerősített. Ennek dacára az állami iskolaszék és a vele egy követ fujo szervek

újabb és újabb beadványokkal akarják a saját álláspontjuk érvényesülését kiroszakolni.

Most is három ilyen újabb beadványt kellett az állandó választmánynak tárgyalnia, melyek a meghozott határozatok megváltoztatását kérték. Az állandó választmány úgy döntött, hogy

fenntartotta eddigi álláspontját és határozatát, amely szerint ez évre a költségvetéssel elintéztetnek tekintendő a kérdés, a jövőt illetően pedig egy bizottság tanulmányozza újból a kérdést és tesz kellő időben előterjesztést a várost vezetőseknek.

E bizottság tagjaivá megválasztottak: Brediceanu Tiberiu dr., Szele Béla dr., Zerbes Mihály és Baboie Miklós.

Egyben az állandó választmány szükségnek mondotta ki a vitássá tehető kérdés törvényhozási uton leendő tisztázását, és ecébből elhatározta, hogy egy magyar, mint a román és szász parlamenti képviselőket felkéri ilyértelmű intervencióra.

Az unitárius püspök Brassóban

Dr. Boros György unitárius püspök 23-án, szerdán este Kolozsvárról Brassóba érkezik. Az építendő unitárius templom ügyében hajlt személyesen tájékozódást szerezni. 24-én délelőtt Kökösebe utazik, ahol részt vesz az unitárius ifjúság konferenciáján, valamint 25-én Laborfalván, ahol az ifjúsági konferencia két napon át folytatódik. 25-én a püspök nyitja meg a unitárius ifjúsági konferencia szobás kiállítását.

Astra-Mozgó

Tel. 564

BRASSÓ

Szerdán, augusztus 23-án utoljára: „TRENCK báró”

Még csak ma, augusztus 23-án

Trenck báró

Premier!

Nagy operettszláger!

Augusztus 24-étől

Johann Strauss „Az udvari bál”

Főszerepben:

Lee Parry, Gretl Theimer, Michael Bohnen és Paul Hörbiger

Csak a „Két szív egy keringőben” című film volt hasonló ehhez a pezsgő, dal-lamos vidám filmoperetthez, amely a szezon egyik legkiemelkedőbb slágere

A negyedik brassói lovastorna

minden jel szerint sikerben felül fogja múlni az elmúlt évek rendezéseit. A benevezett lovak és lovasok száma jóval túlhaladja a korábbi jelentkezéseket. A ragyogó rendezésű torna látogatói az eddigi tapasztalatok szerint — rekordszámot fognak elérni, minán a lovaregylet rendezései ma már egybenöttek a várossal és azok nélkül a kezdődő őszi szent el sem képzelhetjük. A rendezőség kéri a közönséget, hogy a jegyeket saját érdekében a Kolostor-utca 3. szám alatti elárúróirodában elővételben szerezze. Ugyanez az iroda elfogad lakásbejelentéseket is, amelyekre a rendezőségnek a vidéki résztvevők és vendégek elszállásolására sürgősen szüksége van.

A városi autóbusz és a nyolcórás munkaidő

Brassó, augusztus 23.

Több ízben is beszámoltunk arról, hogy a városi autóbusz üzemeknél túlóráztatják az alkalmazottakat, ami miatt azok több panaszt emeltek.

Most a brassói munkakamara is megmozdult, amennyiben beadványt fordult a városhoz, kérve, hogy az autóüzemeknél alkalmazott gépezetők és egyéb alkalmazottak munkáltatásánál is szigorúan tartsák be a nyolc órai munkaidőt.

A város ezt a bejelentést tudomásul vette azzal, hogy a kérdésben intézkedni fog. Köz tudomásu, hogy a városi tanács, miután a régi autóbuszok megszüntetésével világvárosiasan modernizálta a városi forgalmat, nekifutott az autóbuszkérdés végleges rendezéséhez és az intézkedések során a nyolc órai munkaidőt is meghonosítja. Amíg ez a végleges átszervezés meg nem történik, a jelenlegi állapotot kénytelen a város fenntartani, ellenkező esetben az autóbuszforgalom lebonyolításában súlyos zavarok állhatnak be.

— BEIRATKOZÁSOK A BRASSÓI REFORMÁTUS ELEMIS ISKOLÁKBA. Tudomására hozzuk minden érdeklődő szülőnek, hogy az 1935—34. iskolai évre a beiratkozások szeptember hó 1—10 között lesznek. Beiratkozni lehet a belvárosi iskolába járók részére Str. Calvin (Kálvin János-utca) 3. szám alatt, a derestyei ut környékén lakók a Str. Dárstei—Derestyei-ut 37. szám, a Gyár-ut környékén lakók a Plevna-utca 2. szám alatti iskoláknál, mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig. Minden növendék hozza magával: 1. születési anyakönyvi kivonatát (Act de naștere), 2. oltási bizonyítványát (Buletin de vacinare), 3. az iskolakötelesek összeírása alkalmával kapott bizonyítványt. A beiratási díjakra vonatkozólag a tavalyi rendelkezések érvényesek. Bővebb felvilágosítás mindennap, a hivatalos órák alatt, a lelkészi irodában kapható. Str. Calvin (Kálvin János)-utca 3. szám alatt. Az igazgató-ság.

★ PÁLYAZATI HIRDETÉS. A brassói református egyház presbitériuma pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett egyházi gazdasági hivatalnál folyó év október 1-én betöltendő hivatalvezető-pénztárosi állásra, melynek javadalmazása havi 2000 lej. Ennek állásra csak brassói, a számvitelben jártas, kellő képzettségű és megfelelő erkölcsi és anyagi garanciával, (ami lehet: készpénz, vagy lamkötvény, telekkönyvi betáblázás, vagy kezesség), rendelkező azon református egyháztagok pályázhatnak, akik egyházukkal szemben lelki és anyagi kötelezettségeiknek eleget tettek. Pályázati határidő 1935. szeptember 10-én déli 12 óra. Kérvények a brassói református lelkészi hivatalnál nyújtandók, ahol a közelebbi feltételek is megtudhatók. A presbitérium.

PAMFIL SEICARU CIMÉRE:

A Curentul ismét
székelyt „ebédel”

Csíkszereda, augusztus 23

Ugyan nem igen történhetik semmi olyan magyar megmozdulás, hogy a nagyszáju honvédek ne csináljanak bejölő hamarosan irredentizmust, magyar összeesküvést. A vérszűzést természetesen a hazafiaskodó lapok adják meg ezek között is elsősorban a Curentul, amely valóban nem szalaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy „megmentse” Romániát az „összeesküvő” csiki székelyektől.

Nem is olyan régen Pamfil Seicaru, ennek a Curentul című lapnak a szerkesztője Csíkbán járt. Nagyon meg volt elégedve a látottakkal és semmi kifogásolni valót nem talált a székelyekben. Jóindulatának és megértőnek mutatkozott, úgy annyira, hogy lapunk csiki munkatársa meg is kérdezte: miért közöl a Curentul annyi uszító, minden alap nélküli cikket a székelyek ellen. Pamfil Seicaru ezt a meglepő feleletet adta:

— Nagyon sok munkatársam van, képtelenség ellenőrizni őket. Különösen az események valódiságáról meggyőződni nehéz. Minden igyekezetem ellenére is kontárok kerülnek vidéki munkatársaim közé, ezek aztán abban élnek ki tehetetelenségüket, hogy a kisebbségek, de különösen a magyarok ellen uszítanak. Ezek a szűk agyvelejű emberek azt hiszik, hogy szolgálatot tesznek vele fajunknak, ha elképzelt és kiszínezett irredenta-messzékkel igyekeznek őket verni a többségi és kisebbségi polgárok közé. A jövőben majd több gondot fogunk fordítani a Csíkból beküldött tudósítások ellenőrzésére.

Szép és megnyugtató volt Pamfil Seicaru nyilatkozata és különösen az ígérete: Azonban: csak ígéret maradt. A Curentul támadási kedve a főszerkesztő nyilatkozata után sem csökkent. A Curentul csiki emberei minden nap székelyt akarnak ebédelni s a lap lehetőséget nyújt nekik. A Curentul hasábjain még nem jelent meg cikk, amely a székelység nyomorúságos helyzetével foglalkozott volna. A Curentul még sohasem mondotta, hogy törődni kellene egy kicsit ezzel a jobb sorsra érdemes néppel. Ellenben szinte mindennap mondja, hogy Csík fészke az irredentizmusnak és a kommunizmusnak. És nincs ártatlan esemény, amit a Curentul veszedelmes összeesküvésnek ne dorgaszta.

Minden eddigi példát felülmutat azonban a jelenlegi hajszája. Kora tavasszal a káronalcsiki járás katolikus tanító: közgyűlést tartottak Csíkszentmártonban. A gyűlésen megjelent és felszólalt Lates kerületi tanfelügyelő is. Az elhangzott beszédekkel pedig Lates előre, kéziratban át tanulmányozta. És most, egy fél év múltán a Curentul felhőrdült s megállapította, hogy a kérdéses csíkszentmártoni gyűlés veszedelmes irredenta szövegkeverés volt. Ügyvédség és bírón után kiabál.

Hiszen nem volna olyan nagy baj, ha a kiabálás, csak kiabálás maradna. A Curentul rémlátásai azonban ragadozók. Ragadoznak még a hatóságokra is. Lám, az illetékes közbiztonsági hivatal már is megindította a vizsgálatot a Curentul cikke nyomán. Házkutatást tartott egy kántortanítónál, természetesen eredmény nélkül, aztán megszerezte a gyűlésről felvett jegyzőkönyvet. Most pedig erősen várja haza Miklós Gergely csíkszentgyörgyi tanítót, aki a Curentul szerint a főirredenta volt.

A Curentul cikke nyomán tehát vallatás folyik, embereket hurocolnak meg. Az ilyesmit ugyanis pont akkora kedvvel csinálják a hatóságok, mint alaptalan vádaskodásait a Curentul csiki tudósítója. Mióta egyszerű lett volna például, ha mindjárt magát Lates tanfelügyelőt kérdezték volna meg. Ő ott volt a gyűlésen, tudnia kell róla, ha valami rendellenes dolog történt ott. Embereket vallatni, meggyanúsítani, aztán házkutatásokat tartani azonban jobban esik a hatóságoknak is.

Ha Pamfil Seicaruban volna következetesség, akkor most alaposan megmondaná a véleményét csiki emberének s ugyanakkor nagy cikket írna a Curentulban arról, hogy mennyire káros és felháborító dolog, ha a hatóság ilyen készséggel ül fel tájékozatlan és szűk agyvelejű sajtótudósítók rémlátásainak.

— MÍLYEN IDŐ LESZ? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint valószínű felhőzet, élénk légáramlás, sok helyen ivatár várható.

NAGYVARAD SÖTÉTSEGBEN

Tűz ütött ki a nagyvárad
villamosműnél

Beomlott a főkazán házának teteje és ennek folytán megállott az áramfejlesztő dinamó

Nagyvárad, augusztus 23.

Kedden délelőtti 10 órakor a nagyvárad villamosmű portása félreverte a pészhangot, mire az üzem valamennyi munkása az udvarra csődült. Észrevették, hogy a kazánház tetőzetéről, amelyen hét-nyolc este bádógosmunkát végeztek, sűrű füstfelhők törnek elő. A tűz az iroda helyiségekbe is behatolt.

A tűzoltóság, amely csakhamar a színhelyen termelt, egyszerre 17 tömlőből zudította a vizet az égő tetőzetre, amely nemsokára beomlott.

A beomló tetőzettől

a főkazánház faozája is kigyulladt és így a tüzet, amelynek oltásánál a tűzoltóság és a villamosmű munkásságán kívül 50 rendőr is részt vett, csak a déli órákban sikerült lokalizálni.

A tűz meglehetősen nehéz helyzetbe sodorta az igazgatóságot, mert az áramszolgáltatáshoz szükséges dinamókat a főkazánházból hajtják.

A villamosáramot az egész város területén ki kellett kapcsolni.

Az utcákon megálltak a villamosok.

A hirtelen keletkezett tűz lokalizálása után nyomban megindult a vizsgálat, hogy a tűz keletkezésének a körülményeit

megállapítsák.

Nagyban megnehezítette a tűzoltóság munkáját, hogy a villamosműnél keletkezett tüzzel egyidejűleg a Kossuth Lajos utcán levő Munka-féle ház második emeletén, Hajós Sándor filmvállalkozó lakásában is tűz ütött ki. A szerencsétlenség időpontjában a lakásban csak a cselédleány tartózkodott. A lakásban parkettezési munkálatok folytak és így valamennyi butort egy szobába zsúfolták. A tűz, amely valószínűleg a munkások vigyázatlansága folytán keletkezett az egész lakás belsejét és a butorzatot megsemmisítette. A kár 200 ezer lej. A lakás biztosítva volt.

Példás rendben zajlott le
az aradi diákkongresszus

A kongresszus vezetősége diák-rendőrséget is szervezett

Arad, augusztus 23.

Az aradi diákkongresszus hétfőn az esti órákban végetért. Az értekezést lezárása után a kongresszuson résztvevő diákok tiszteletére táncmulatságot rendeztek.

Miután kilengéstől még a küsszámban jelenlévő vasgárdisták miatt is tartani lehetett, az amugyis permanens készenlétben levő hatóság kettőzött éberséggel

ügyelt a rendre. A kongresszus vezetősége 22 tagú diákrendőrséget szervezett.

Az aradi hatóságokat valóban dicséret illeti, hogy előrelátó óvintézkedésekkel minden esetleges rendezetlenségnek már előre gátat vetettek.

A kongresszus tartama alatt a legcsekélyebb rendzavarás sem történt.

Három 18 és egy 25 éves nő akart
öngyilkos lenni Bukarestben

Ketten denaturált szesszel, az egyik jódtinktúrával és a negyedik ecetsavval mérgezte meg magát

Bukarest, augusztus 23

A fővárosban tegnap négy öngyilkossági kísérlet történt. Mind a négy öngyilkos-jelölt nő volt.

Az egyik életunt Leonida Adrianna, 18 éves leány, akit szeretője, egy Vasile Grigoriu nevű soffőr elvert és azzal fenyegetett meg, hogy elhagyja. A nő kétségbeesésében denaturált szesszel megmérgezte magát. Beszállították a kórházba.

A másik öngyilkos-jelölt is szerelmi okokból akart megválni az élettől s ugyan

csak 18 éves. Neve Tanti Margit munkásnő. Ugyancsak denaturált szesszel mérgezte meg magát. Most a kórházban fekszik.

A harmadik öngyilkos szintén 18 éves Seiner Irén, tisztviselőnő, a Nerva Traján utcában lakik. Családi viszálykodás miatt elkeseredett és jódtinktúrát vett be. A mentők vették gondjaikba.

A negyedik 25 éves, Brasoveanu Veronika szolgálóleány, a Sf. Gheorghe-utca 25 szám alatt lakik, aki ismeretlen okból ecetsavval megmérgezte magát. Súlyos állapotban vitték be a kórházba.

Csörgő Klári esete

Két kolozsvári tekintélyes polgár
felelősséget vállal azért, hogy tíz
éve nem vett részt mozgalomban

A tizenhat éves leány azt vallja, hogy elvesztette személyazonosságát és így került bajba

Kolozsvár, augusztus 23

A temesvári nagyszabású kommunista letartóztatásokkal kapcsolatban Kolozsváron mintegy ötven embert szintén letartóztattak és Temesvárra szállítottak.

Igy tartóztatták le Csörgő Klári 16 éves leányt is. A leány július közepe óta még ma is a temesvári hadbírószék vizsgálati foglya.

Temesváron ugyanis július hó közepén letartóztattak egy Löbl Márton nemű ifjúságot, aki a letartóztatás pillanatában egy nő társaságában volt. A nő megfutamodott a letartóztatást eszközölő detektívek elől s futás közben elejtette a kezében levő retikült. A retikülben aztán megtalálták Csörgő Klári kolozsvári személyazonossági igazolványát. Ennek következménye volt a letartóztatás. Csörgő Klári azt állítja, hogy ő pár nappal letartóztatása előtt elvesztette személyazo-

nossági igazolványát és nem is sejtí, hogyan került az a kommunistákhoz, akikhez semmi kötelesség nem fűzi.

A leány szülei a legnagyobb nyomorban vannak, mert Csörgő Klári a család fenntartója volt. A kétségbeesett szülők mindent megkíséreltek, hogy ártatlan leányuk szabadlábra helyezését kivívassák, de hiába. A Csörgő-család ismerősei és jóbarátai mindent elkövettek, hogy a bajba jutott családon segítsenek. Így Józsa József kolozsvári pékmester és Dávid István háztulajdonos közjegyző előtt írásbeli nyilatkozatot adtak, miszerint 10 évre visszamenőleg kezeséget vállaltak arról, hogy a leány nem vett részt semminemű államellenes mozgalomban, legkevésbé kommunista tevékenységben. Ugyanezt igazolják a leány szülei is, akik ismerik leányuk minden irányú életét. Ennek alapján a Magyar Párt országos irodája átirattal

fordult bányai tagozathoz, közbenjárását kérve Csörgő Klári szabadon bocsátása érdekében. A Magyar Párt bányai tagozata el is járt a hadbírószékkel, ahol azt a választ kapta a bíróság helyettes vezetőjétől, hogy majd csak a szeptemberben megtartandó tárgyalástól teszik függővé Csörgő Klári szabadlábra helyezését.

A nagyvárad görögöldali
gyilkost most már a harmadik
gyilkossággal vádolják

Nagyvárad, augusztus 3.

A nagyvárad rendőrség bünygyi osztálya Bancsa Józsefet, a Szőlőhegy Görögöldalán elkövetett borzalmas gyilkosság tettest — amint már tegnap jelentettük — újabbán más bűntények elkövetésével is meggyanúsította. Bancsára hárult az a gyanu, hogy 1921-ben, ugyancsak a szőlőhegyen, megölte Kiss Gyula fiatalembert s a holttestet éppen úgy megcsontkította, mint a szerencsétlen Jámor Imrét. A nagyvárad rendőrségén azonban több felderítetlen gyilkosság vizsgálati iratai is hevernek. Ezeket most sorra előveszik és átvizsgálják. Így került napvilágra, hogy 1930-ban a Karger-féle vendéglő közelében, a vasúti síneken cafatokra tépeti holttestet találtak az egyik vonat elhaladása után. A rendőrség ebben az ügyben széleskörű nyomozást indított, de nem tudott semmiféle eredményt elérni, mert egyetlen vonatvezető sem emlékezett arra, hogy vonata gázolt volna azon az éjszakán, amikor a holttestet megtalálták.

Most a rendőrség ebben az ügyben is kihallgatja Bancsát, mert nem lehetetlen, hogy ez a bestialis gyilkos volt ennek a bűnténynek is a tettese s áldozatát, miután össze-vissza szabdalta, a sínekre hajtotta, hogy vasúti szerencsétlenség látványát kelte és a gyanút elterelje.

Bancsa ügyében egyébként az ügyészség már elkészítette és ki is kézbesítette a vádiratot Jámor Imre meggyilkolásával kapcsolatban. Bancsa a fogházban kapta meg a vádiratot s azt értelmetlenül és csodálkozva forgatta. Az elvetemült gyilkos tudniillik analfabéta: sem írni, sem olvasni nem tud. Ügyében egyébként a főtárgyalást szeptember 20-ika körül tartja meg a nagyvárad törvényszék.

Nagygyűlést akarnak
rendezni a cigányok

Csíkszereda, augusztus 23

A megye csend- és rendőrsége az utóbbi időben nap-nap után azzal van elfoglalva, hogy a sűrű rajokban érkező vándor cigánykaravánokat az egyes községek és városok területéről eltávolítsa. Alig sikerült az egyik cigánykaravántól meg szabadulni, érkezik a másik, úgy, hogy a rendfenntartó közegek nagyrészt állandóan lekötik.

Komoly helyrő szerzett információink szerint

a cigányok néhány hét múlva Csíkszentmártonon nagyszabású gyűlést akarnak rendezni, melyre állítólag már engedélyt is kértek és ezért önzönlik már jóelőre hatalmas csoportokban a vármegyét és veszélyeztetik a vagyonbiztonságot.

HIREK

Bleriot a hátsó ülésen

„England is no longer an island!”, „Anglia nem sziget többé!” — harsogta dölyfösen a világsajtó 1909 július 25-én, amikor egy vékonydongájú francia mérnök, bizonyos Bleriot, Calais és Dover között átrepülte a La Manche csatornát.

Szó se róla, szép teljesítmény volt, hiszen a La Manche csatorna a kérdéses helyen 33 kilométer széles. Aztán meg viz felett repült a bátor pilóta, bármelyik percben belezuhanhatott volna. A közönség — mi türes, tagadás, — hírlapi kacsának minősítette a fantasztikus repülésről keringő híreket és csak akkor győződött meg arról, hogy a riporterek nem fullentettek, amikor Bleriot karcsú szilakötője még az év folyamán Európa minden nagyobb városában a levegőbe röppent.

„Az égbetörő, szárnyas ember” — ahogy a lapok annakidején a repülés apját nevezték — valamelyik bukaresti újság értesülései szerint a román fővárosba készült... Repülőgépen jön, amelyet állítólag Codos, az újdonsült francia világrekorder vezet.

Milyen heroikus önmegtagadás ettől a 61 éves veteránpilótától, hogy nem ül a kormánykerék mellé, hanem csendesen és igénytelenül — mintha semmi köze sem lenne a repüléshez — ott kuksol a hátsó ülésen... Egy emberöltővel ezelőtt odaült néhány szál drót és vászonnal bevont lécz közé, begyújtotta a kezdetleges kis motort és — 33 kilométert repült.

Ezzel a teljesítménnyel csak Lindberg versenyezhet, aki szintén „első” volt valamiben... Az óceán meghódítója, ez a szőke, gyermekképű amerikai fiatalember, a szent felbuzdulás szélességével és hevével átrepülte a tengert, de még ő sem érezhette az „első öllekezés” gyönyörét a levegőben, ami mindörökké Bleriot kiváltságos élménye marad...

A „vén sas” most önkényesen a hátsó ülésen foglal helyet. Pedig Lindberg, a világsajtó Post, Balbo, Codos és Rossi — ki győzné valamennyit felsorolni — mindnyájan az ő gyermekei.

Az aviatika mai hősei, akik tühegyű kristályokat szítáló hőfelhőkkel, viharokkal, sötétséggel és elektromos kisülésekkel dacolnak, mind Bleriot-t vallhatják apjuknak. A megöszült francia pilótát, aki most az űrt, a végtelen teret átengedi gyermekeinek. Akik az ő, manapság már eltörpülő, szinte furcsán ható teljesítményén lelkesülve nőttek nagygyá...

Mint ahogy a bombavető repülőgépszörnyetegek is abból a lécekből és drótokból alakultak ki, amelyekkel Bleriot hajdanában-danában — majdnem huszonöt éve — átrepülte a La Manche csatornát.

„Az égbetörő, szárnyas ember”, akit magasabb célkitűzések és emelkedettebb akarások tüzeltek, nem tudta, hogy milyen ördögi játékszer ad az emberiségnek... Nem is gondolta, hogy abból a gépből, amellyel a magasba lendült, malártaolatban hagypa minden közönséges indulatot, valamikor még halál zudulhat a földre... Robbanó halál, amelynek nyomán meszes tömegsírok maradnak!

A világháborúban azután meglátta a repülőgép tulajdonképpeni szerepét és borzadva szemlélte az érem másik oldalát.

Csoda, valóságos csoda, hogy ez az ember nem tébolyodott meg, amikor a „dialdalmasan küzdő repülőgépeink”-ről szóló hadszíntéri jelentéseket hallotta!

Ugy gondolom, hogy ezért ül most a hátsó ülésen...

Megérttem!

Nemes Ferenc

— Mironescu hazajön, hogy helyettesítse Vajdát. Bukarestből jelentik: Vajda miniszterelnök tegnapelőtt éjszaka, mint erről be is számoltunk már, súlyosabban megbetegedett. Újabb jelentések szerint a

miniszterelnököt vesebántalmak gyötrik. Mironescu miniszterelnök helyettesét, aki külföldön tartózkodik, táviratilag hazakérítették, hogy Vajdát betegsége alatt helyettesítse.

A legújabb jelentések cáfolják azt a hírt, hogy Vajda miniszterelnök betegsége miatt Mironescu belügyminiszter, helyettes miniszterelnököt táviratilag hazarendelték volna Bukarestbe. Mironescu szeptember közepéig, amíg szabadsága le nem jár, külföldön marad. Ugyancsak ide tartozik az a jelentés is, amely szerint Pop Csicsó István, a képviselőház elnöke, hosszas betegsége után teljesen felgyógyult. A kiváló politikus néhány napot 34 és fél fokos hőmérséklettel élt át.

— SZENT ISTVÁN NAPJÁN BUDAPESTEN KOMMUNISTA TUNTETÉST TERVEZTEK. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség újabb nagyobbaránu kommunista szervezkedést leplezett le. A szervezet tagjai Szent István napját akarták felhasználni arra, hogy zavart idézzenek elő és esetleg meg-

szállják a középületeket is. Eddig hét vezetőembert és négy futárt tartóztattak le.

— ÖNKÉNT JELENTKEZTEK A KARÁNSEBESI HAVASOK UTONÁLLÓI. Temesvárról jelentik: Perescu János és Radu Gheorghe cigányemberek jelentkeztek a borlói rendőrségen, ahol beismerték, hogy ők voltak azok, akik a karánsebesi havasokba kiránduló fogászokat kifosztották és levetkőztették. A cigányok azt is elárulták, hogy csak azért jelentkeznek, mert az élelmük elfogyott. A füstösképi utonállóknál a fogászok ruháit is megtalálták.

— NAGYSZABASU BETÖRÉS MEZŐTELEGDEN. Nagyváradról jelentik: Mezőtelegd legnagyobb üzletében, Weinstein Adolfnál, a hétfőről keddre virradó éjszaka betörők jártak, akik a padláson keresztül hatoltak a bolt helyiségbe. Az ismeretlen tettesek 6000 lej értékű dohányárut és sok más értékes holmit vittek magukkal. A csendőrség nyomozást indított, hogy a vakmerő betörőket kézre kerítse.

ABLAK

Bár a kontingentális rendszer nagyon zavarja a dolgokat és különben is az olasz kereskedelmi mérleg Romániával szemben eddig is erősen passzív volt, azért Genua mégis megölette Bodolát. Egymillió lejt adott érte. Bodoláért. Genua. A NAC-nak. Nagyszerű üzlet! A finnyásabb lelkeknek nem nagyon tetszik ez a rabzolgapadásra emlékeztető játékosvásár, de a finnyásabb lelkek nincsenek tisztában azzal, hogy ma is, akár csak az ékorban, cirkuszt és kenyeret követel a nép. A cirkusz kedvéért ime Genua meghozza a maga egymillió lejes áldozatát és Románia is feláldozta Bodolát, hogy — kenyere legyen. Mert ugyebár, az az egymillió lejt, amelyet a NAC Bodoláért kapott, Nagyváradnak, ahol rengeteg a munkanélküli és példátlan a nyomor, kenyérre kell? Vagy nem? Ha nem kenyérre megy ez a pénz, úgy komoly bajok lesznek, mert Nagyváradnak nincs kenyere és mint-hogy Bodolát is eladta, cirkusza sem lesz. Cirkusz és kenyér nélkül ebben a kenyértelen cirkuszban, amelyet még mindig életnek mernek nevezni, bajok lesznek Nagyváradal.

Herriot, volt francia miniszterelnök „keleti útja” során Bulgáriába is ellátogatott, ahol ünnepléses fogadtatásban részesítették. Fenti felvételünk Szófiában készült a népszerű francia államférfiuról, amint fogadtatása után elhagyja a parlament épületét.

— HATMÉTERES MAGASSÁGBÓL LEZUHANT EGY NAGYVÁRADAI KÖMÜVES. Nagyváradról jelentik: Az Ullmann-palota tatarozási munkálatai közben súlyos szerencsétlenség történt. Nagy Sándor 35 éves kömüves, aki egy 6 méteres állvány tetején dolgozott, megszédült és lezuhant. A súlyosan sebesült embert kórházba szállították.

— A SZALÁRDI ORSZÁGUT TITKA. Néhány nappal ezelőtt megírta a B. L., hogy a szalárdi országúton egy vándorzsíddal szemben cigányok léptek fel. A cigányok az öreg zsídot előbb csufolták, majd ültelgették, míg a végén egy arra vetődött suhanc úgy elverte a vándor kereskedőt, hogy az sebeibe belehalt. Ide vonatkozólag most azt közlik velünk, hogy a rablógylkosságnak politikai háttere nem volt. János F. gyergyószárhegyi cigány Szalárdtelep közelében meggyilkolta és kirabolta Goldstein Bernát 70 éves vándor kereskedőt. A gyilkosságnak nem voltak politikai és antiszemita indokai. Mindössze aljas és anyagi háttérű rablógylkosság történt. A cigányt elfogták és letartóztatták.

— LUXUSKOCST IS ÉRHET BALESEI... Nagyváradról jelentik: Bogdan Jonescu nagyváradai jogtanár „Ord. 9.” rendszámú luxusautója, amelyet Szilágyi János soffór vezetett, a járdára szaladt és egy villanypoznának zuhanva, súlyosan megrongálódott. A soffórnek semmi baja sem történt, a gépkocsi karosszériája ellenben teljesen használhatatlanná vált.

— ÖNGYILKOS MUNKASNŐ. Nagyváradról jelentik: Tóth Ilona 36 éves munkásnő, a Bernáth-telepen hétfőn, öngyilkossági szándékból zsíros-szódát ivott. A súlyos állapotban levő munkásnő, akit kórházba szállították, még mindig nem tért magához és így kihallgatni sem lehetett. Tettének oka ismeretlen.

— RALÓTT FELETTESÉRE ÉS AZUTAN ROMANIÁBA MENEKÜLT. Nyírbátorból jelentik: Kalla József csendőr összeveszett feleségével, Szabó tiszteltyetessel. A veszekedés hevében a csendőr fegyverét használta. Két lövést adott le és mindkettővel súlyosan megsebesítette feleségét. Azután elmenekült. A nyomozás megállapította, hogy Kalla a román határ felé vette az útját, sőt sikerült neki átlépnie a határvonalat is. Jelenleg Szatmármegyében lehet. Értesítették a székesről a román hatóságokat is.

— BÁNSÁGI HIREK. Tudósítónk jelenti: Eberle Frigyes temesvári kömüves, aki egy erzsébetvárosi ház építésénél dolgozott, lezuhant az állványról és gerincét törte. Állapota reménytelen. — Siebold József kereskedelmi utazót azzal vádolták, hogy lejárt bérletjével — miután kijavította — még hét hónapig utazgatott. A rendőrségi vizsgálat Sieboldot tisztázta, mert kiderült, hogy a bérletjegyét ellopják tőle és a hamisítást az ismeretlen tettes hajtotta végre. Ezzel egyidejűleg megtörténtek a szükséges lépések, hogy a CFR a közel egy millió lejes bírságot megsemmisítse. — Nagykömlös község határában, egy vízesárok mélyén, hétfőn holtan találtak Botoara Miklós 86 éves falusi gazdát. A gyanus haláleset körülményeinek tisztázására vizsgálatot indítottak. — Hétfőn délben két ismeretlen férfi hatolt be Círbusz Rózália temesvári asszony Aradi-utj lakásába. Az asszonyra fegyvert fogtak, majd miután kezét-lábát összekötötték, az egész lakást fel-forgatták, de csak 160 lej készpénzt találtak. A tettesek ezután elmenekültek. A nyomozás folyik.

★ ELVESZETT augusztus 14-én a brassói Kapu-utcában egy arany férfiőrálánc. Becsületes megtaláló 1000 lej jutalom ellenében adja át Leonhard órásnál, a Hirscher-utcában.

— ÖNGYILKOS LETT A FALU LEGMÓDOSABB GAZDAJA. Csikszerezadából jelentik: Feltűnést keltő öngyilkosság tartja izgalomban Gyergyótekerőpatak község lakosságát. A széki község egyik leghetesebb lakosa, Bernád József, önkézzel vetett véget életének. Az ügyben bevezetett vizsgálatnak még nem sikerült kideríteni az öngyilkosság okát.

— SOROZATOS VILLÁMCsapás CSIKMEGYÉBEN. Csikszerezadáról jelentik: Ezen a nyáron Csikban rengeteg kárt okoztak a villámcsapások. Csűrőket égettek el, templomtornyokat rongáltak meg súlyosan és eddig nem egy emberéletet oltottak ki. Legutóbb Gyergyóújfaluban aratás közben süjtött agyon a villám egy székely asszonyt. Páll Jánosné a falu közvetlen szomszédságában lévő szántóján roszot aratott. Hirtelen elborult az ég. Az asszony éppen a közeli házakban akart menedéket keresni a vihar elől, amikor az egyik villám földresujtotta. Azonnal meghalt.

EZEN TABLETTÁK

NEURALGINE

JURIST

*megriintetik
a leghevesebb
fejfájást*

Hoover, mint tanu

Newyork, augusztus 23.

A márciusi detroit bankbukásokkal kapcsolatban kiküldött vizsgálóbizottság most kihallgatásra idézte be Hoover volt elnököt is.

Hoovernek ugyanis tudomása volt azokról a visszaélésekről, amelyek a detroit bankoknál történtek, politikai okokból azonban nem akart fellépni a bűnösök ellen.

★ KÖSZÖNETNYILVANITÁS. Mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk elvesztése felett érzett mérhetetlen fájdalomukat meghatározó részvénytáviratukkal igyekeztek enyhíteni, valamint mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, akik a végtisztességen megjelentek, — ezúton is legbálsabb köszönetünket nyilvánítjuk. Füredi Miksa és gyermekei.

— NEM OROSZORSZÁGBAN, HANEM CSEHSZLOVÁKIÁBAN VOLT. Nagyváradról jelentik: Gelb Nándor nevű nagyvárad munkás, akit közel hat éve köröz a sziguranca, s akit nemrég Kolozsváron letartóztattak, majd Nagyváradra hoztak, ügyvédje útján szabadlábra helyezését kérte. Beigazolta, hogy állandó lakhelye és vagyona van s így szökésétől nem kell tartani. A gyanu az volt ellene, hogy Szovjetországra volt tanfolyamon és visszatérve, kommunista szervezkedést csinált. Gelb azonban beigazolta, hogy a kérdéses időben Csehszlovákiában tartózkodott. A vádtanács fentiek alapján szabadlábra is helyezte Gelbet.

— A kolozsvári rendőrség hirei. Tudósítónk jelenti: Szabó Jolán, Majális-utca 1 szám alatt lakó leány feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik távollétében lakásába hatoltak és onnan 1100 lej értékű ékszert vittek magukkal. — Koreh Pál feljelentést tett a rendőrségen, hogy Szentegyház-utca 24 szám alatt levő lakásából ismeretlen tettesek 500 lejt loptak. A nyomozás folyik.

Bioglobin

Mindazoknak, akik magukat gyengének és kimerülteknek érzik a

BIOGLOBIN

új életerőt ad

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, étvágygerjesztő és élénkítő szer.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy a készítőnél:

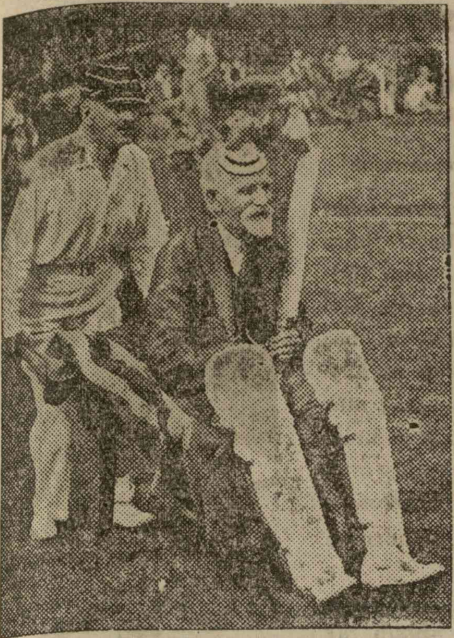
FABRIIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerár

Nagyszeben — Sibiu

Modern 3 szobás lakás

kerestetik gyermektelen házaspár részére. Ajánlatok kéretnek a kiadóhivatalban „Modern” jelige alatt.

A „cricket” még mindig olyan divatos játék Angliában, hogy ifjaktól-öregig mindenki egyforma lelkesedéssel játssza. Képünk a szigetország egyik legöregebb cricketjátékát, a 84 éves Percy O'Reilly-t ábrázolja, aki nem Voronoffhoz és Steinachhoz, hanem a sporthoz fordul, hogy fiatalodjék.

— Megijedt az autótól a ló. Kolozsvárról jelentik: Hotin Anna és Russu Tamásné kolozsvári asszonyok hétfőn délután egy lovas szekérrel, zsákokkal megrakodva, a malomba igyekeztek. A lovat Dobó László nevű szolgáljuk hajtotta. A Monostori-úti elemi iskola előtt a ló egy autótól megijedve megbokrosodott és vágatni kezdett. Az asszonyok kiestek a szekérből, amely mindkettőjükön átgázolt. A szolgának semmi baja sem történt. Az asszonyokat súlyos koponyasérülésekkel a klinikára szállították.

— MEGTALÁLTÁK A „SZIGETVÁRI HŐS” SIRJÁT. Szigetvárról jelentik: Pálffy Gyula, a szigetvári Zrínyi múzeum-egylet elnöke, hírek szerint megtalálta Zrínyi Miklós sirját. Pálffy most akciót indított, hogy a „szigetvári hős” hamvait kiásathassa.

— Öngyilkos, akin háromszor keresztülrobogott a vonat. Kolozsvárról jelentik: Demian Anna szucsági asszony vasárnap családi vizálynakodás miatt a vonatot alá vetette magát, amely borzalmasan össze-roncsolt. A szerencsétlen asszonyon három vonat is keresztülment, mert a csendőrök nem engedték, hogy a holttestet elhuzzák a sínekéről. Az ügyészség a temetési engedélyt csak kedden adta meg. A vizsgálat folyik.

— MUSSOLINI LÉGÜGYI- ÉS HADÜGY-MINISZTER IS AKAR LENNI. Rómából jelentik: Mussolininek állítólag az a terve, hogy miután a hadügyi tárcát megszerezte magának, a tengerészeti- és légügyi miniszterséget is kézbe veszi. Balbot ez esetben a Duce rangjának megfelelő állásban helyezi el.

— A HORST-WESSEL-DAL IMÁDSÁG. Berlinből jelentik: A porosz belügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel megtiltja, hogy a Deutschland über Alles és a Horst-Wessel dalokat nyilvános helyeken kávéházakban és vendéglőkben játsszák és énekeljék. Az indoklás szerint mind a két dal a német nemzet imádsága és így azokat nyilvános előadással profanizálni nem szabad. Ugyanekkor Berlin kormánybiztosa rendeletet adott ki, amely szerint tilos zsidóknak a legnagyobb berlini szabadfürdőbe, a Wannseebe, fürödni.

— Marosmegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Babes György dajái legény, aki az önkéntességre Roman városban teljesített katonai szolgálatot, nem akart visszatérni szabadságáról ezredéhez és ezért felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. — Segesvár mellett hétfőn egy férfi hulláját találták a sínek között. Megállapították, hogy a halott Moldován János szilágysági kereskedővel azonos. A hatóság gyanúja szerint Moldován, aki jegy nélkül szállt a vonatra, félelmében leugrott és a kerekek alá került. — Sára György 83 éves szászrégeni cipészmeister felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka: gyógyíthatatlan betegség. — A marosvásárhelyi törvényszék szüneti tanácsa kedden foglalkozott a kisküküllőmegyei pénzhamisítók ügyével. A bíróság Voicu Pétert 7, Stângaci Jánost 6, Stoianu Pétert 6 hónapra elzárással sújtotta. — Pop Lupu, volt marosvásárhelyi műszaki pénztáros, aki ellen fegyelmi vizsgálatot indítottak, már régebben felfüggesztették állásából. A könyvek átvizsgálása után most kiderült, hogy a volt pénztáros 230 ezer lejti sikkesztett.

Amerika felfegyverzi Kínát, s ezért flottabázist kap az Unió

A kínai 19. hadsereg már teljesen át van szervezve

Tokió, augusztus 23.
A japán sajtó ma teljes terjedelmében közli azt a titkos megállapodást, amely hónapokkal ezelőtt Kína és Amerika között létrejött. A titkos szerződésről a japán diplomácia már annak idején értesült, de a japán sajtó ennek a megegyezésnek szövegét csak most tudta megszerezni.
A megegyezés szerint

Amerika kötelezettséget vállalt arra, hogy teljesen átszervezi és felfegyverzi a kínai hadsereget. Ennek ellenében Kína ígéretet tett arra, hogy a Formosa szigetekkel szemben fekeő Amoinál Amerikának flottabázist engedélyez.
A japán sajtó jelentése szerint már rengeteg fegyvert szállított Amerika Kínának. A 19. hadsereg teljesen át van fegyverezve. A

délkínai tartományok 500 millió dollár készpénz kölcsönt is kaptak.

A japán sajtó egyébként arról is értesült, hogy Indian tartomány részére Amerika két tengeralattjárót és két hadihajót is szállított már.

Japán polgári lakosságának körében ez a nyilvánosságra hozott amerikai—kínai titkos megállapodás nagy izgalmat keltett.

A német buzavásárló konzorcium újabb ajánlatot tett a kormányoknak

A feltételek egyre kedvezőbbek

Bukarest, augusztus 23.
Az a német konzorcium, amely a román gabonafélesleg megvásárlásával kapcsolatban már háromszor tett ajánlatot a román kormányoknak, megismételte ajánlatát és ezúttal sokkal kedvezőbb feltételeket állított föl. A tárgyalások Madgearu pénzügyminiszter részvételével kedden kezdődnek meg.

Emberrablásért halálbüntetés jár

Newyork állam elfogadta Lehmann kormányzó ajánlatát

Albani, augusztus 23.
Lapzártakor érkezett jelentések szerint Newyork állam parlamentje ma elfogadta azt a javaslatot, amelyet Lehmann kormányzó terjesztett be. Mint ismeretes, Newyork államban az utóbbi időkben egyre jobban elszaporodott azoknak a banditáknak a száma, akik egyszerűen elrabolják a gazdagabb polgárok gyermekeit és az elrablottakat csak

magas váltságdíj ellenében szolgáltatják ki. Lehmann kormányzónak az a felfogása, hogy az emberrablást csak úgy lehet lefékezni, ha vele szemben óriási szigorral lépnek fel és ezért azt követelte, hogy az emberrablókkal szemben törvényileg mondják ki a halálbüntetést.
A parlament ma ezt a törvényt megszavazta.

A bécsi Josephstadtnban agyonvert egy kereskedelmi utazó egy asszonyt, mert nem hallgatta meg szerelmi ajánlatát

Bécs, augusztus 23.
A bécsi Josefstrasse-n járókelők előtt kedden délelőtt különös jelenet játszódott le. Az egyik házból vérző fejű, zilált külsejű leány rohant az utcára. A súlyosan megsebesített leány, akinek a fejéből valóságos patakzott a vér, rendőrt kiáltott, azután összeesett.
A leány segélykiáltásaira csakhamar megjelent egy rendőr, aki az eszméletlenül heverő nő lakásába sietett. A lakásban megdöbbenő látvány fogadta.

A földön szétzúzott fejjel, görcsös arc-kifejezéssel, a leány anyjának holttesté hevert.

Az utcán elájult leány csak délután tért anyira magához, hogy kihallgassák:

— Délelőtt — mondotta — amikor a piacról hazatértem, veszekedés zaját hallottam a lakásból a folyosóra szűrődni. — Anyám egy férfinel vitatkozott, aki szerelmi ajánlatot tett neki. Berohantam a szobába, ahol meglehetősen homály volt.

Hogyan lesz a feloszlatott sportegyesületekből — általános sztrájk

Riga, augusztus 23.
A hatóságok váratlanul valamennyi rigai sportegyesületet feloszlattak. Az intézkedés hátterében az rejlik, hogy a sportklubok legnagyobb része a szociáldemokraták alakulata volt. Az egyesületek „felrobbantásával” a lett kormány tulajdonképpen a szocialisták előretörését akarja megakadályozni.

A sportklubok feloszlátása ellen elkezdett hangu népgyűléseken tiltakoznak és amennyiben ennek nem lenne fogantatja, könnyen valószínű, hogy Lettországból rövidesen általános sztrájk tör ki.

Francia sztrájkoló hajómunkások eltorlaszolták a Szajná

Páris, augusztus 23.
Különös harc játszódott le kedden a Szajna-folyó vizműveinél, ahol

200 francia csendőr a sztrájkoló hajómunkásokkal szabályszerű ütközetet vívott.

A munkások a keddre virradó éjszaka folyamán ugyanis csónakokat helyeztek keresztben a vízen, mintegy barrikádképpen és így valamennyi hajó útját elállták.

Az elmúlt éjszaka a tüzoltók segítségével próbálták a torlaszt emelő hajómunkásokat szétzavarni, a tüzoltók hatalmas fecskendőket hoztak működésbe, amely azonban a sötétség miatt nem járt kellő eredménnyel.

Kedden reggel aztán 200 csendőr jelent meg a Szajna partján.

Az első roham a csendőrök visszaverésével végződött, másodszori attackra azonban szétavarták a munkásokat.

A csónakokat, amelyekkel az utat eltorlaszolták, elkobozták és így a Szajna ismét helyreállt a közlekedés.

— A JUGOSZLÁV KIRÁLYI PÁR SALZBURGBAN. Salzburgból jelentik: A jugoszláv királyi pár ma reggel autóval Salzburgba érkezett. Az autót a jugoszláv királyi család szárnysegéde vezette. Nehány órai tartózkodás után Sándor király és felesége ugyancsak autón folytatták útjukat München felé.

— TOTALIZÁTOR! A JUGOSZLÁV FUTBALLPÁLYÁKON Belgrádból jelentik: A jugoszláv futbalszövetség érdekes újítást vezetett be: totalizátort állított fel a futballpályákon. A tota izatór már vasárnap működött is, amikor rengeteg fogadást kötöttek. A totalizátóri jog a rokkant egyesületé és így annak hasznát a rokkantak segélyezésére fordítják. A fogadóiroda központja Belgrádban van, de fiókokat tart fenn Zágrábban és Eszéken.

AZ ŐSZI IDÉNY GYÖNYÖRŰ BUDAPESTEN ÉS BÉCSBEN!

Jöjjen Budapestre és Bécsbe szeptember 10-én

Olcso társasulazás, rendezi a Realitatea Illustratá-val együttesen a B. L. utazási osztálya.

Kollektív utlevél 460 lej.

Szükséges okmányok: állampolgári sági, katonai, személyazonossági, férjes nőknél férji beleegyezés.
Pompás, kényelmes utazás Pullmann kocsikban, átszállás nélkül, számozott helyeken, gyorsvonattal.

Budapesti ut részvételi díja:

Brassótól-Brassóig víz-sza, vízzummal együtt: **Lei 1670.** — Bukarestől Bukarestig **Lei 1860.**

A bécsi ut részvételi díját a legközelebbi napokban közöljük.
Nagyszerű és olcsó szórakozási lehetőségekről, kedvezményeikről és kitűnő olcsó ellátásról gondoskodik a rendezőség.

Az utazás tartalma szeptember 10—18-ig.

Aki a bécsi utat nem veszi igénybe, az egész időt Budapesten töltheti. Jelentkezzék, érdeklődjék azonnal utazási osztályunknál.

SPORT

A férfi páros kivételével befejezték a sinajai teniszversenyeket

Brassó, augusztus 23.

A háromnapos szinajai országos teniszverseny tegnap ért véget, illetve csak a férfipáros döntője maradt el, melyben Botez-Caraculies-Schmidt-Hamburger foglalt az első helyért küzdeni. Harmadik helyezést a brassói Knall-Hönig jól összehozott pár. A verseny nagyszámú közönség jelenlétében szombaton a késő délutáni órákban kezdődött és eredményei a következők:

Fréfi egyes: 1. Botez Bukarest, 6:3, 6:1, 6:1. 2. Schmind Brassó. 3. Caraculies és Hegyi.

Vegyes páros: 1. Botez-Somogyi.

2. Schmidt-Romalo.

Női egyes: 1. Somogyi Arad 6:3, 6:0.

2. Romalo, Bukarest.

A férfi páros döntőjét ma játsszák le. A Schmindt-Hamburger pár győzelmét várják.

Kikapott az Universitatea Bécseben

Bécs, augusztus 23.

W. S. C. (Bécs)—Universitatea (Kolozsvár) 7:4 (3:2).

Az egyetemi csapat veresége ellenére is na-

Az Újpest revancsot kér

Temesvár, augusztus 23.

A Ripensia tegnap táviratot kapott Budapestről, amelyben az Újpest csapata október huszonegyedikére revánsmérkőzésre meghívta Budapestre.

A vasárnapi sporteredmények mérlege

Bukarest, augusztus 23.

Mozgalmas vasárnapja volt a román sportnak. A kánikulai melegben olyan mozgolódás volt, mint a legnagyobb szezonidőben. Öröndöses jelenség és bizonyítéka annak, hogy az utóbbi évek fellendülése tovább tart és havotóvább nyugati nivóra emelkedünk.

A fővárosban szombat-vasárnap újra nemzetközi mérkőzések voltak. A magyar Elektromos, bécsi Wacker, holland Ajax után a jugoszláv Z. A. K. szerepelt. A fővárosi csapatok megmutatták, hogy nemzetközi viszonylatban is megállják helyüket. Jövő szombat-vasárnap pedig a Ferencvárossal mérkőz össze erejük a bukaresti Juventus és Románia bajnoka, a Ripensia. Két szép mérkőzés lesz.

Bajnokcsapatunk a Ripensia, Piskin majdnem elvérzett. Talán annak tudható be, hogy új emberekkel próbálkozott Konrád az egyes posztokon. De nem féltjük őt. Tudja, mit akar és az első próbálkozások után biztosan megtalálja a „right man en the right place”-et.

A nagyváradi Crisana, Baráttyval megerősödve, a fáradt Ferencvárost úgy helyben hagyta szombaton Nagyváradon, hogy a Fradi másnap Temesváron minden játéktudományát felvonultatta a Kinizsi ellen, hogy feltesse a kellemetlen váradai kalandot Szüksege is volt erre, mert állítólag Bukarestből táviratot kapott, hogyha nem köszörül ki a csorbát, veszélyben a jövő szombat-vasárnapi bukaresti játéka.

A NAC külföldön tovább folytatta diadalutját. A Liege-iek, kik a külföldi nagy csapatokat sorban verték, (Hungária, Hertha, stb.), nagyszerű játékkal 3:2 arányban győzték le.

Sajnos, nagy veszteség is érte a kitünő együttest. Ottan jött létre Bodola átengedése az F. C. Genua részére. Egy millió lej ragy pénz. Reméljük, hogy Bodola is kap belőle jócskán. A NAC mindenestre szanálta magát ezzel a tranzakcióval s ahogy ismerjük a NAC agilis és hozzáértő vezetését, nem sokáig marad betöltetlenül Bodola elárvult posztja. A hozzáértés megvan, hozzá jön még a friss pénz és máris megvan az új balösszekötő. A nemzeti válogatott üresen maradt helyére pedig van elég aspiráló.

Várad másik csapata, a Türekvés, szintén nemzetközi meccsen szerepelt sikerrel és tette még aktívabbá a vasárnapi nemzetközi mérleget. A debreceni DKASE-t győzte két vállra.

Az „U” bécsi veresége ellenére is tetszett a hozzáértő és szigorú bécsieknek, (többi ausztriai mérkőzéseit mind megnyerte, jó training volt a torinói diákolimpiászra). Reméljük, az „U” Torinóban benne lesz a döntőben.

A Kinizsi a Ferencvárostól nagyon kikapott. Gyenge az egész együttes. Hol van a régi híres Kinizsi? Tänzer, Wetzer, Freché, Chambrée, Ritter, stb., stb.? Ki ne emlékeznék rájuk?

A Brasovia kombinált csapata Kommandóra rándult le... s kikapott a lelkes vendéglátóktól. Új csatár, Türk, bevált s nagy erőssége csapatának.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Dakrysol hajtápszer

(Cholesterin — kén — tojásfehérje — növesztő hormonok).

A normális hajnövesztésben támadó zavarokat nem lehet máról-holnapra megszüntetni. Mielőtt az Ön fejbőre annyira megvékonyodna, hogy a hajnak már nem tudna megfelelő talajt nyújtani, hónapok és évek óta tartó táplálkozási zavarok állanak fenn, amelyek a haj eredetén korpaképződés, viszketegség, gyulladás és haj-elzsírosodás formájában jelentkeznek. A kopaszság már a végállomása a szenvedésnek. Ahol hiányzik a kellő táplálék, oda táplálékot kell szállítani. A hajhullás csak akkor állhat meg, amikor a fejbőr már magába szívta a kellő tojásfehérje, organikus kén, cholesterin és hormon mennyiséget.

A meglevő haját ezzel a módszerrel okvetlenül megőrizheti; új haj hónapok múltán jelentkezik, abban az mértékben, ahogyan hajgyökerei még életképesek.

Professor Dr. F. SIGMUND, fiziolog. laboratóriuma, Stuttgart.

rámenős játék volt. Biró: Blum. (Galócás.)

PISKI:

Ripensia Temesvár—CFR Piski 4:4 (1:2)

BRAD:

Corvin Déva—Mica Brad 4:3, (2:3).

GELENCZE:

A gelencei Nemere Sport Egylet által rendezett körmérkőzés eredményei:

Amatőr Kovászna—Mercur Kézdivásárhely 3:2.

Nemere Gelence—Zabócai Sport Egylet 3:1.

Nemere Gelence—Amatőr Kovászna. 3:1

PALOTA-ILVA

Lunca Bradului „Fortuna”—STV (Szászrégen) 7:2 (3:0).

„Ajuna” diákválogatott (Marosmente)—STV (Szászrégen) 11:0.

Pályaváratás Segesváron

Segesvár, augusztus 23.

Nagyszeben Segesvár 6:2 (2:0).

Városközi válogatott mérkőzés keretében avatták fel az új segesvári sportpályát, amelyet a helybeli 5 egyesület áldo-

zatkészsége hozott létre.

A szebeniek erős küzdelem árán, de megérdemelten győztek. Csatárujuk remekelt, s különösen kiemelkedett belőle Dietrich, az N. S. E. csatára, aki egymaga 4 gólt lőtt. Biró: Theil, Segesvár, hozzájárítással vezette a máskülönben sima lefolyású játékot.

Szerkesztői üzenetek

Magánlevélben nem válaszolunk. Kéziratokat nem örzünk meg. Eredeti okmányokat ne tessék beküldeni, mert azokért felelősséget nem vállalunk.

Az új sereg. Annnyira baloldali, hogy polgári lapban közölhetetlen. A másik versét közöljük. — Allnak és várnak. Ki-fejező, egyéni rás, nem sablonos, de tul-lép a radikálizmus határait. Félreérthetetlenül kommunista tendenciájú. — All right Európa. A fenti üzenet önnek is szól, azzal a hozzátoldással, hogy a meg-látás helytálló. — K. Sándor. A reklamált irások befutottak hozzánk. Az egyik meg is jelent. L. L. Dicsőszentmárton. Köszön-jük. Felhasználtuk

APROHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk

Véte-eladás

MAGYAR HANGVERSENYSZIMBALOM NEGYED-ARON ELADÓ. Cim a kiadó-hivatalban. 12531

Férfi sportharisnyák hat-szorosan megerősítve 45 lej-ért Gross Ferenc harisnyagyá-rában, Kapu-utca 38. (udvar-ban). 12532

SVAJCI KECSKÉK EL-ADÓK. Brassó, Lópiac 11. (Str. Baritiu). 12541

Üzleti berendezés és egy Berkel-mérleg, majdnem új állapotban olcsón kapható. Cim 12539. szám alatt a ki-adóban.

Állást nyer

Tanulók fizetéssel felvétet-nek. Welkens csillár és bá-dogáru üzem, Brassó, Szent János-utca. 12535

Társulhat állandó eladá-sokkal rendelkező háromszéki-fakereskedővel 30-tól 50 ezer lejig. Ajánlatok „Existencia” jelígre e lap kiadójába. 12540

Lakás

Egy, vagy két szép tágas, világos szoba, — pormentes, tiszta levegőjű helyen, — fürdőszoba- és szükség esetén konyhabasználattal, butoroz-va, vagy butor nélkül, olcsón kiadó. Hátulokóhánya-utca 59., földszint jobbra. 12463

Kiadó műhelynek és raktár-nak alkalmas helyiség. Brassó, Bolonya, Malom-utca 4. 12516

Vegyes

Nagyothallás és fülzugás ellen kérjenek prospektus-t Németi Mórtól, Oradea, Vám ház-utca 53. 12481

Német családnál teljes ellá-tásra iskolás gyermekek fel-vételnek. Nagy kert, zongora-használat. Weiss orgonista, Brassó, Kő-utca 5. 12439

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Bras-sói Lapok Könyvosztályától.

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bé-lvegnyelv. virágnyelv. stb. Ara színes borítólappal 30 lej.

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Zsombolyától Gyergyóig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetesként közli.

Egészségünk nagyfóntosságú kérdéseinek könnyen érthető felvilágosító ismertetése.

Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?

Irtá:

Dr. Káldor Miklós

őorvos

Mindenkét érdeklő probléma a leghozzáértőbb és legszakavatottabb orvos tollával könnyen érthető, világos és szórakoztató stílusban megírva.

Ara 90 lej.

Kapható a BRASSÓI LAPOK könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 64-66.

DIESEL-MOTORT

dinamóval, háromfázisu 100—200 H P keres

Industria Textilă Română

București, Strada Carol 68

SCHLICHTMASCHINE-1

KERES

Industria Textilă Română

BUCUREȘTI, STR. CAROL 68.

ANGOL

nyelvtanok és szótárak

magántanulók számára, a klejtés megjelölésével

Lingua szakszótár, ujdonság Dr. Révész Vilmos Magyar—Angol keresk. és jogi szakszótár, fü-zve Lei 240.—

Schidlof dr. „1000 szó” levélsze-rinti módszer. Angol, 10 füzet dobozban Lei 180.—

Lingua nyelvkönyvek: Angol nyelvtan (magántanulás és tan-folyamok számára) kulccsal, félévszon, kötve Lei 144.—

Egészvázson kötésben Lei 180.—

Lingua Angol tiliputi szótárak. 320 Rézenként külön Lei 75.—

Schenk kézi szótárak, Angol szerk. dr. Latzkó Hugó. Mind-két rész egybekötve Lei 144.—

Schenk: Angol zsebnyelvtan és társalgó, magántanulásra Lei 45.—

Lingua: Hasznos társalgók. Angol —magyar beszélgetések, angol tolmács Lei 45.—

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Brasov—Brassó.